

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Tomáše Foltase a soudců Petra Pospíšila a Davida Hipšra v právní věci žalobce: **J. K.**, zastoupený Mgr. Lukášem Trojanem, advokátem sídlem Na Strži 2102/61a, Praha, proti žalovanému: **Policejní prezidium České republiky**, sídlem Strojnická 935/27, Praha, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2022, č. j. 6 A 88/2016-160,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2022, č. j. 6 A 88/2016-160, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Orgán Policie České republiky označený jako „*Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV, Expozitura Plzeň, 1. oddělení*“ („orgán policie“) zahájil usnesením ze dne 11. 12. 2015 trestní stíhání žalobce za přečin porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, kterého se měl žalobce dopustit ve formě spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku. Trestný čin měl žalobce spáchat tím, že (zjednodušeně řečeno) z pozice náměstka ministra školství, mládeže a tělovýchovy dal pokyn k vyhovění žádosti občanského sdružení o neinvestiční státní dotaci v oblasti sportu na rok 2012 ve výši 4 500 000 Kč, přestože věděl, že žádost nesplňuje náležitosti pro poskytnutí dotace, na což byl i upozorněn, a následně podepsal rozhodnutí, na jehož základě došlo k poskytnutí dotace a vyplacení peněžních prostředků.

[2] Dne 13. 1. 2016 orgán policie v rámci trestního řízení vyslechl žalobce coby obviněného a zároveň nařídil provedení identifikačních úkonů dle § 65 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále „zákon o policii“). Žalobce s provedením identifikačních úkonů nesouhlasil, po poučení o možnosti překonání odporu se však podrobil. Orgán policie pořídil jeho popis a kriminalistické fotografie, sejmul daktyloskopické otisky, a provedl bukalní stěr, z kterého vytvořil profil DNA. Takto získané údaje následně zařadil do příslušných policejních databází. Námitkám, které žalobce vyjádřil před provedením identifikačních úkonů, orgán policie nevyhověl s odkazem na § 65 odst. 1 zákona o policii.

[3] Orgán policie zároveň tyto námitky postoupil žalovanému, který je posoudil jako žádost o sdělení a vysvětlení zpracování osobních údajů podle tehdy účinných právních předpisů. Ve sdělení ze dne 2. 3. 2016 adresovaném žalobci dle § 83 odst. 1 zákona o policii, ve znění účinném do 24. 4. 2019, žalovaný zejména konstatoval, že ani při odebrání osobních údajů žalobce pro účely budoucí identifikace, ani při jejich následném uchovávání nedošlo a nedochází k porušení právních předpisů. Identifikační úkony byly provedeny v dosud pravomocně neskončeném trestním řízení, v němž je žalobce veden jako osoba obviněná ze spáchání úmyslné trestné činnosti. Při získávání těchto osobních údajů se zohledňuje postavení osoby i povaha trestného činu. Stěžejní je přitom rozlišování trestných činů podle subjektivní stránky. Statistiky páchaní trestné činnosti ukazují na zvýšenou pravděpodobnost recidivy (i nestejnorodé) pachatelů úmyslných trestných činů. Jedním z důležitých prvků s vlivem na posouzení potřebnosti uchovávání údajů je pravomocné meritorní rozhodnutí v dané věci. Do doby takového rozhodnutí je potřeba zpracovávat zákonně získané údaje zcela logická a evidentní. Akceptovatelnou míru přiměřenosti vymezil již zákonodárce tím, že stanovil možnost získávat osobní údaje pro účely budoucí identifikace u všech úmyslných trestných činů a taxativně vyjmenovaných osob. Vzhledem k zájmu společnosti na ochraně před pachateli trestné činnosti je provádění identifikačních úkonů u všech úmyslných trestných činů a rozhodování o likvidaci takto získaných osobních údajů na základě výsledku trestního řízení nejlepším řešením. Kategorizace trestných činů podle jejich závažnosti je ve vztahu k účelu budoucí identifikace nedostatečná.

[4] Zásahovou žalobou podanou dne 7. 3. 2016 u Krajského soudu v Plzni se žalobce ve správním soudnictví domáhal určení, že provedení identifikačních úkonů bylo nezákonné. Současně navrhl, aby soud uložil žalovanému orgánu policie povinnost zlikvidovat veškeré vzorky a osobní údaje získané od žalobce v souvislosti s provedením identifikačních úkonů do tří dnů od právní moci rozsudku. Krajský soud v Plzni na základě námitky místní nepřislusnosti soudu, uplatněné žalovaným ve vyjádření k žalobě ze dne 24. 3. 2016, usnesením ze dne 3. 5. 2016, č. j. 57 A 24/2016-97, věc postoupil Městskému soudu v Praze.

[5] V trestní linii Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 15. 3. 2017, sp. zn. 44 To 55/2017, v odvolacím řízení zrušil odsuzující rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 8. 12. 2016, sp. zn. 67 T 71/2016, a sám pravomocně shledal žalobce vinným jednak z přečinu porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) trestního zákoníku spáchaného ve spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku, jednak ze zločinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a),

pokračování

odst. 2 písm. a), f) trestního zákoníku. Těchto trestných činů se žalobce dopustil tím, že (zjednodušeně řečeno) jako náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy při vědomí o nesplnění podmínek ze strany žadatele (občanského sdružení) využil svůj zásadní vliv na rozhodování o schválení požadované dotace, který vyplýval z jeho pracovního zařazení a vedoucí funkce, a cíleně prosadil schválení žádosti o neinvestiční dotaci a její vyplacení žadateli. Přitom však věděl, že při dodržení řádného postupu a přezkoumání žádosti by dotace nebyla schválena a vyplacena. Tedy věděl, že vyplacením dotace získá žadatel neoprávněný prospěch ve výši vyplacené dotace, a tímto jednáním způsobil České republice škodu v celkové výši 4 500 000 Kč. Za tyto trestné činy byl žalobce odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tří let podmíněně odloženému na zkušební dobu v trvání čtyř let. Dále soud žalobci uložil trest zákazu činnosti spočívající ve výkonu vedoucích funkcí ve veřejné správě, s nimiž je spojena správa nemovitého i movitého majetku, na dobu čtyř let, a rovněž povinnost uhradit poškozené České republice majetkovou škodu ve výši 4 500 000 Kč.

[6] Městský soud v Praze, věcně a místně příslušný též coby správní soud, řízení o zásahové žalobě přerušil usnesením ze dne 3. 5. 2018, neboť v jiné věci navrhl Ústavnímu soudu, aby pro rozpor s ústavním pořádkem zrušil § 65 odst. 1 v rozsahu slov „a odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení“ a § 65 odst. 5 zákona o policii. Poté, co Ústavní soud nálezem ze dne 22. 3. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 7/18 (č. 119/2022 Sb.), návrh v části zamítl a v části odmítl, pokračoval městský soud v řízení v projednávané věci.

[7] Přípisem ze dne 13. 6. 2022 žalovaný k dotazu městského soudu sdělil, že žalobcův biologický materiál (bukální stěr) byl včetně obalu standardní odběrové soupravy zlikvidován ke dni 31. 3. 2022. Dále uvedl, že alfanumerické údaje žalobce, jeho fotografie a popis osoby jsou uchovávány v informačním systému, jehož účelem je zaznamenání průběhu identifikačního úkonu. Profil DNA je pak uchováván v systémech databáze DNA. Daktyloskopické otisky prstů jsou fyzicky uchovávány v ústřední a krajské daktyloskopické sbírce, a dále elektronicky v databázi otisků prstů. Spravujícím orgánem zpracovávaných osobních údajů je Policie České republiky.

II. Rozsudek městského soudu

[8] Rozsudkem ze dne 23. 6. 2022 městský soud žalobě vyhověl. *Výrokem I* určil, že zásah žalovaného spočívající v sejmutí daktyloskopických otisků, provedení bukálního stěru, pořízení fotografií a popisu žalobce dne 13. 1. 2016 za účelem zařazení a uchovávání osobních údajů v policejních databázích byl nezákonný. *Výrokem II* deklaroval nezákonnost zásahu žalovaného spočívajícího v uchovávání daktyloskopických otisků, fotografií a popisu žalobce v databázích Policie České republiky. *Výrokem III* určil, že zásah žalovaného spočívající v uchovávání bukálního stěru žalobce v databázi Policie České republiky byl nezákonný. A *výrokem IV* žalovanému přikázal, aby ve lhůtě třiceti dnů od právní moci rozsudku smazal z databáze Policie České republiky osobní údaje specifikované ve výroku II rozsudku.

[9] V odůvodnění městský soud konstatoval, že v projednávané věci byla naplněna zákonná podmínka subjektivní stránky trestného činu ve smyslu § 65 odst. 1 písm. a) zákona

o policii. Přesto bylo s ohledem na specifické okolnosti případu povinností žalovaného zvážit proporcionalitu potenciálního zásahu do žalobcova práva na informační sebeurčení. I když § 65 zákona o policii nedává dostatečná vodítka pro rozlišení přiměřenosti zásahu, naplnění subjektivní stránky trestného činu nepředstavuje jediný předpoklad jeho zákonnosti. Žalovaný by měl zejména hodnotit, zda existuje riziko, že právě žalobce bude v budoucnu páchat trestnou činnost, u níž bude možné využít uchovávané údaje.

[10] Žalovaný svůj postup odůvodnil sice podrobně, ale poměrně obecně. Za stěžejní považoval kritérium subjektivní stránky trestného činu s tím, že o likvidaci získaných osobních údajů by mělo být rozhodováno na základě výsledku trestního řízení. Ani v doplňujícím vyjádření k žalobě ze dne 19. 6. 2022 žalovaný přesvědčivě nevysvětlil, že by odebrání a uchovávaní identifikačních údajů v případě žalobce sloužilo k usnadnění budoucí identifikace pachatelů trestných činů. Městský soud tudíž shledal, že žalovaný zásah z hlediska jeho proporcionality do práv žalobce nehodnotil.

[11] V takovém případě musel městský soud hodnotit legitimitu a proporcionalitu zásahu do práv žalobce sám. Přihlédl k tomu, že žalobce se dopustil úmyslné trestné činnosti. Současně však uvedl, že v tomto kritériu není zohledněna skutečnost, že u pachatelů některých typů trestných činů není recidiva obvyklá, respektive není pravděpodobné, že by se v budoucnu dopouštěli trestné činnosti, kterou lze odhalit za pomoci identifikace osoby prostřednictvím vzorku DNA. Dále uznal, že žalobcem spáchaná trestná činnost nebyla bagatelní. Ostatně vedle přečinu byl žalobce shledán vinným též za spáchání zločinu. Policie jej však obvinila toliko z přečinu, přičemž k odběru identifikačních údajů došlo právě ve fázi podezření. I trestní soud shledal žalobcovu trestnou činnost méně závažnou, neboť výkon trestu odnětí svobody podmíněně odložil. Na druhou stranu se městský soud neztotožnil s předpokladem žalobce, že skutečná budoucí využitelnost identifikačních úkonů se týká především recidivujících pachatelů násilné trestné činnosti.

[12] Následně městský soud zdůraznil, že v daném případě není vůbec jasné, jaký účel měl být provedením identifikačních úkonů a uchovávaním osobních údajů žalobce dosažen, ani jejich nezbytnost, zvláště pak pokud se jedná o odběr biologického materiálu. Tento účel nelze dovodit ze spisového materiálu poskytnutého žalovaným ani z jeho vyjádření k žalobě. Soud sám není schopen takový účel dovodit. Žalovaný se nezabýval zvláštnostmi žalobcova případu. Jeho doplňující argumentace přestupkovým jednáním žalobce neobstojí. Z obsahu spisového materiálu není patrné, že by v případě žalobce existovalo riziko páčání budoucí trestné činnosti, u níž budou moci být využity uchovávané osobní údaje. Žalobce nebyl v minulosti trestně stíhán a byl obviněn z méně závažné trestné činnosti. Z obsahu správního spisu není zřejmé, zda žalobcem spáchané trestné činy patří mezi trestné činy, u kterých pachatelé následně páchají takovou trestnou činnost, k jejímuž odhalení mohou napomoci v databázi uchovávané osobní údaje. Postup podle § 65 zákona o policii slouží k legitimnímu cíli a není *a priori* vyloučen ani u všech trestných činů hospodářských. Na druhou stranu měl však žalovaný nejpozději v řízení před soudem ve vztahu ke konkrétním okolnostem případu vysvětlit přiměřenost zásahu.

[13] Městský soud se dále zabýval otázkou uchovávaní osobních údajů žalobce. Konstatoval, že ohledně stanovení doby uchovávaní osobních údajů je zákonná úprava zcela nedostatečná. Kritérium nepotřebnosti osobních údajů v § 65 odst. 5 zákona o policii je

pokračování

natolik obecné, že zcela přenáší posouzení přiměřenosti na vnitřní předpisy policie či aplikační praxi. Takový stav otevírá velmi široký prostor pro případné nadužívání možnosti skladovat odebrané osobní údaje a libovůli policie. Zákonná úprava také nereguluje, kdo má přístup k osobním údajům, za jakých okolností a pro jaké účely mohou být použity. Byť nejde o případ žalobce, zákon žádným způsobem neupravuje situaci, kdy je biologický vzorek odebrán obviněnému, který následně není odsouzen. Lze pochybovat i o účinnosti procesních prostředků osob, jejichž osobní údaje jsou uchovávány. Ustanovení § 29 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, je relativizováno vágní hmotněprávní úpravou a neexistencí dostatečně konkrétních kritérií pro výmaz údajů. Existující zákonná úprava odebrání a uchovávání vzorků DNA, daktyloskopických otisků, a pořizování a uchovávání fotografií a popisu obviněných z trestných činů nepředstavuje dostatečné záruky proti libovůli. Nedostatky zákonné úpravy nemohou zhojit ani vnitřní předpisy policie, neboť se nejedná o veřejnosti dostupné právní předpisy.

[14] Na základě výše uvedeného městský soud dospěl k závěru, že žalovaný uchovává či uchovával osobní údaje žalobce na základě nedostatečné právní úpravy, která nezaručuje spravedlivou rovnováhu mezi právem žalobce na informační sebeurčení a obecným zájmem společnosti na předcházení, odhalování a vyšetřování trestné činnosti. Zásah do práva na informační sebeurčení tak byl v případě žalobce nepřiměřený. Došlo k porušení práva žalobce chráněného čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“) a čl. 12 odst. 3 Listiny základních práv a svobod („Listina“). Nepřiměřenosti zásahu do práv žalobce svědčí také délka uchovávání jeho osobních údajů. Žalobcův biologický materiál získaný bukalním stěrem byl v příslušné databázi uchováván déle než šest let, ostatní identifikační prvky pak již cca šest a půl roku. Tak dlouhá doba již není přiměřená ve vztahu k povaze žalobcem spáchané trestné činnosti.

III. Kasační stížnost

[15] Žalovaný („stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností. Uvedl, že rozsudek vychází z nesprávného právního posouzení věci, je rozporný s dosavadní judikaturou a nezohledňuje specifika činnosti a plnění zákonných úkolů Policie České republiky, jakož i stěžovatelem důsledně provedený individualizovaný test proporcionality, k čemuž stěžovatel poskytl řádné vyjádření, a to i v průběhu nařízeného jednání.

[16] V doplnění kasační stížnosti stěžovatel konstatoval, že veřejným zájmem, na jehož základě bylo v daném případě omezeno žalobcovo právo na soukromí, byl zájem na odhalování, vyšetřování a stíhání trestných činů a ochrana veřejného pořádku. V řízení před soudem vyjádřil potřebnou a dostatečně individualizovanou argumentaci a obhájil tak přiměřenost a potřebnost, a tudíž i zákonnost zásahu.

[17] Městský soud vycházel z názoru o nedostatečnosti právní úpravy umožňující zpracování osobních údajů. Ustanovení zákona o policii však nelze vykládat izolovaně. K tomuto zákonu přistupují i pravidla pro zpracování osobních údajů plynoucí např. ze zákona o zpracování osobních údajů. Policie České republiky coby správce a spravující orgán řádným způsobem plní povinnosti při veškerém zpracování osobních údajů.

[18] Právní úprava zpracování osobních údajů vzešlých z identifikačních úkonů byla několikrát podrobena soudnímu přezkumu a byla shledána jako vyhovující minimálním standardům na zákonný podklad pro zásah do práva na ochranu soukromí bez ohledu na to, kdo byl účastníkem toho kterého sporu. Právní úprava byla hodnocena jako dostatečně konkrétní, dostupná, ústavně konformně vyložitelná a s adekvátními zárukami pro jednotlivce. Není zřejmé, z jakých důvodů se soud v nyní projednávané věci od této judikatury odchýlil. Policie České republiky nemůže být trestána za údajně nedostatečnou kvalitu právní úpravy, pokud jí způsobený zásah splňoval veškerá zákonná a judikatorní kritéria. Ve věci jsou dány i soudem akcentované dostatečné záruky celého procesu proti zneužití.

[19] Městský soud dále v daném případě nesprávně vyhodnotil otázku proporcionality. Získání osobních údajů a jejich další uchování bylo v zásadě podpořeno nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 7/18. Městským soudem citovaná judikatura mezinárodních soudů se pak v daném případě neuplatní. Navíc v zásadě opětovně směřuje k otázce kvality právní úpravy. České právo svým rozlišováním mezi přestupky a trestnými činy již v sobě obsahuje rozlišení závažnosti protiprávního jednání.

[20] K závěru městského soudu, že nedostatečnou zákonnou úpravu nelze zhojit ani sice podrobnými, ale neveřejnými interními policejními předpisy, stěžovatel namítl, že příslušný pokyn týkající se identifikačních úkonů byl veřejnosti poskytnut v rámci práva na informace. Pokud by tedy jediným důvodem nepoužitelnosti interních policejních předpisů byla jejich neveřejnost, je takový závěr městského soudu nepřipadný. Městský soud navíc zcela ignoroval, že zákonná úprava je z hlediska své kvality dotvářena ústavně konformním výkladem a judikaturou.

[21] Pokud jde o výsledek testu proporcionality, skutkové okolnosti věci nasvědčují zákonnosti postupu stěžovatele. Žalobce je pravomocně odsouzený pachatel úmyslné závažné trestné činnosti na úseku hospodářském, přičemž se průběžně dopouští i dalších protiprávních jednání v přestupkové rovině. Veškeré judikaturou dovozované podmínky byly splněny. Byla naplněna subjektivní stránka trestné činnosti a zohledněna zejména závažnost a charakter páchané trestné činnosti a chování prokazatelně směřující k opakovanému protiprávnímu jednání. Tím byla jednoznačně prokázána potřeba zpracování osobních údajů žalobce.

[22] Stěžovatel dále poukazuje na nepřiléhavé odůvodnění rozsudku v části týkající se problematiky získání (odběru) osobních údajů. Soud opět vycházel z názoru o nekvalitní právní úpravě. To je však v rozporu s dosavadní judikaturou, např. s nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 7/18. Soudem zmiňované *obiter dictum* nelze bez dalšího aplikovat jako autoritativní část rozhodnutí. Ústavní soud vyjádřil jednoznačný závěr o ústavnosti dotčené právní úpravy, která je podle něj určitá, jasná a dostatečně konkrétní. Výslovně pak konstatoval, že při splnění podmínek, které pro shromažďování údajů stanoví zákon o policii, pokyny policejního prezidenta a další právní předpisy, nelze uvažovat o porušení základních práv dotčených osob. Ve světle tohoto nálezu je tak použití § 65 odst. 1 zákona o policii v dané věci nutno hodnotit jako postup souladný s ústavním pořádkem. Jde o ospravedlnitelný případ zásahu do práva jedince ve veřejném zájmu. Přes výše uvedené

pokračování

městský soud dovodil, že podmínky vyjádřené v § 65 odst. 1 písm. a) zákona o policii nejsou dostatečné, aniž by blíže vysvětlil, proč se odchýlil od názoru Ústavního soudu.

[23] I kdyby však byl názor městského soudu opodstatněný, byly by v době odběru podmínky diferenciací závažnosti páchané trestné činnosti a faktické využitelnosti získaných osobních údajů splněny. Žalobce byl v té době obviněn ze závažné úmyslné trestné činnosti hospodářského charakteru, čímž byla splněna všechna zákonná kritéria pro provedení identifikačních úkonů. Závažnost žalobcem spáchané trestné činnosti pak odůvodňuje i přiměřenost zásahu. Již v době získávání osobních údajů pak charakter trestné činnosti prokazoval faktickou využitelnost získaných údajů v budoucnu při objasňování trestné činnosti, a to i kdyby stěžovatel pominul, že často dochází k nestejnorodé recidivě.

[24] Charakter spáchané trestné činnosti a osoba pachatele závažné úmyslné trestné činnosti a dalších protiprávních jednání (přestupků) opodstatňují i potřebnost a nezbytnost dalšího zpracování získaných údajů pro plnění úkolů policie ve smyslu § 65 odst. 5 a § 79 zákona o policii.

[25] Městský soud přiléhavě nezohlednil argumentaci stěžovatele týkající se konkrétního posouzení věci, zdůrazňující závažnost a charakter trestné činnosti spáchané žalobcem, jakož i jeho osobu páchající protiprávní činnost. Z těchto důvodů je rozsudek též nepřezkoumatelný. Nesrozumitelné úvahy soudu jsou v určitých ohledech i vnitřně rozporné. Soud obšírně a obecně poukazuje na nedostatečnost zákonné úpravy, s čímž spojuje nepřiměřenost zásahu do práv žalobce. Přistupuje tedy k paušálnímu posuzování přiměřenosti, kdy dle jeho výkladu je na základě nedostatečné právní úpravy vlastně každé zpracování identifikačních údajů nepřiměřené. Nesrozumitelná je též úvaha soudu, podle níž stěžovatel v rámci řízení odůvodnil odběr a uchovávání osobních údajů sice podrobně, ale poměrně obecně. Následně soud uzavřel, že stěžovatel nehodnotil zásah z hlediska proporcionality, protože tak učiní sám. V kontextu podrobných a konkrétních vyjádření stěžovatele je takové posouzení nepřiléhavé.

[26] V rámci vlastního posuzování přiměřenosti zásahu soudem je pak nesrozumitelná i výtku, že není vůbec jasné, jaký účel měl být provedením identifikačních úkonů dosažen, přičemž tento nelze dovodit ani ze spisového materiálu, ani z vyjádření k žalobě. Následně však soud tento účel (napomoci budoucí identifikaci za účelem předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti) používá ve vztahu k doplňující argumentaci stěžovatele o přestupkovém jednání žalobce či v rámci své úvahy, že ze spisu není zřejmé, zda žalobcem spáchané trestné činy patří mezi trestné činy, u kterých pachatelé následně páchají takovou trestnou činnost, k jejímuž odhalení mohou napomoci uchovávané osobní údaje.

[27] V této souvislosti stěžovatel připomněl, že forenzní analýza dotčených osobních údajů, jako jedna z metod umožňující individuální identifikaci osoby, je využitelná při prověřování a vyšetřování všech případů, tedy různorodé trestné činnosti, u kterých byla kriminalistickými technikami zajištěna stopa jako např. krev, vlas, chlup, pot či sperma. Nejedná se pouze o situace, kdy se osoba dotkne nechráněnou částí těla předmětu ohledání a zanechá na něm vzorek svého DNA či otisku prstu. Jde též o případy, kdy ke kontaminaci tohoto předmětu nedojde přímým kontaktem s předmětem ohledání, ale například ve formě kapének z dechu či kapky potu, případně spadu šupinek pokožky.

[28] Dle stěžovatele se dále nelze ztotožnit s úvahou soudu, že přečiny ve smyslu trestního zákoníku jsou činy méně závažné. Stěžovatel v rámci řízení vysvětlil závažnost trestné činnosti spáchané žalobcem v přímém úmyslu, v postavení úřední osoby, se vzniklou škodou.

[29] Nepřiléhavý je i závěr soudu ohledně relevantní doby uchování osobních údajů. Trestní řízení bylo ukončeno v roce 2017. Žalobce byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání tří let podmíněně odloženému na zkušební dobu v trvání čtyř let a dále k trestu zákazu činnosti na dobu čtyř let. Délka uchovávání osobních údajů, resp. doba uplynulá od prokazatelně (pravomocně uznané) spáchané trestné činnosti je faktorem posuzovaným při hodnocení nezbytnosti dalšího zpracovávání osobních údajů. Policie České republiky má s odkazem na § 82 zákona o policii nastavený mechanismus pravidelného prověřování potřebnosti uchovávaných osobních údajů. S ohledem na význam zpracováváných osobních údajů, charakter spáchané trestné činnosti a riziko možného dalšího protiprávního jednání žalobce lze dobu pěti let v daném případě hodnotit jako dobu velmi krátkou. Do tohoto období navíc spadá pandemie Covid-19, kdy po dobu zhruba dvou let byl život veřejnosti omezen, a obecně došlo k poklesu kriminality. Uchovávání osobních údajů žalobce tak bylo přiměřené i z časového hlediska. S ohledem na pravidelný přezkum ve smyslu § 82 zákona o policii, zákonem stanovené podmínky potřebnosti a nezbytnosti plnění policejních úkolů ve smyslu § 65 odst. 5 a § 79 zákona o policii nelze souhlasit s názorem soudu o blíže neohrazené době zpracováváných osobních údajů.

[30] Rovněž není pravdou, že by stěžovatel nehodnotil možnost dalšího páčání protiprávního jednání žalobcem a s tím související možnost využitelnosti uchovávaných údajů. V rámci soudního řízení stěžovatel předložil argumenty svědčící tomu, že k tomuto hodnocení v rámci posuzování nezbytnosti zpracovávání osobních údajů došlo. Vzhledem k charakteru spáchané trestné činnosti bral stěžovatel v potaz faktor recidivy týkající se možné eskalace žalobcova jednání. Žalobce již v minulosti spáchal několik přestupků. Opakovaně se tedy dopouští protiprávního jednání.

[31] Stěžovatel velmi podrobně hodnotil konkrétní okolnosti věci, včetně odkazu na statistická data, kriminologické studie a vlastní kazuistiku. Toto posouzení však soud nijak nerefletoval.

[32] Stěžovatel dále konstatoval, že mu nemůže být k tíži zavádějící názor městského soudu o údajné nedostatečnosti procesních prostředků ochrany subjektů údajů plynoucí z nekvalitní právní úpravy v § 29 zákona o zpracování osobních údajů. Proces vyřizování žádostí subjektů údajů je v rámci Policie České republiky dlouhodobě nastaven. Sám žalobce již obdobné právo využil. Žádosti o sdělení o zpracovávání osobních údajů či o jejich výmaz policie vyřizuje důsledně. Pokud žádosti o výmaz nevyhoví, rozhodnutí vždy podrobně odůvodní (§ 30 odst. 4 zákona o zpracování osobních údajů). Žadatelé jsou též výslovně poučeni o možnosti obrátit se následně na dozorový orgán (Úřad pro ochranu osobních údajů) nebo na soud. Nelze tak hovořit o nedostatečnosti či neúčinnosti procesních prostředků ochrany subjektů údajů.

[33] Městský soud rovněž vycházel z nesprávného použití pojmu profil DNA. Stěžovatel již v rámci řízení vysvětlil, že z uloženého profilu DNA nelze získat velmi širokou škálu informací o jeho původci. Profil DNA je konstantní a konečný výsledek DNA analýzy,

pokračování

který ve forenzní oblasti slouží pouze k identifikaci a k ničemu jinému. Jedná se pouze o řadu čísel, příp. písmen, umožňující individuální identifikaci konkrétní osoby. Nevypovídá nic o jakýchkoli znacích či predispozicích osoby a je využitelný pouze pro identifikaci. Z profilu DNA stanoveného pro identifikační účely nelze získat žádnou informaci o konkrétním člověku, vyjma pohlaví.

[34] O neporozumění stěžovatelem učiněných vyjádření a diskutované oblasti zpracování osobních údajů svědčí i to, že městský soud ve výroku IV rozsudku uložil stěžovateli povinnost vymazat pouze uchovávané osobní údaje specifikované ve výroku II rozsudku, tedy daktyloskopické otisky, fotografie, popis. Tato povinnost však nesměruje na uchovávaný profil DNA. Bukální stěr, který sloužil pouze pro stanovení profilu DNA, byl již zlikvidován.

[35] Městský soud též nevzal v potaz ojedinělou povahu činnosti Policie České republiky. Policie musí mít možnost disponovat údaji získanými z provedených identifikačních úkonů dle povahy věci a znalosti daného případu. V současné době musí používat moderní techniky při vyšetřování, jinak by zásadním způsobem za pachatele trestné činnosti zaostávala. To by v konečném důsledku vedlo ke zhoršení bezpečnostní situace. Dochází k výraznému a neustálému společenskému vývoji, čemuž se přizpůsobuje i páchaní trestné činnosti. S tím musí jít ruku v ruce způsob a možnosti orgánů vymáhajících právo. Moderní pravidla ochrany osobních údajů přitom vycházejí z přístupu založeného na riziku. Tedy správce i spravující orgán musí přijmout taková opatření, aby zajistili ochranu dat odpovídajícím způsobem před zneužitím. Nelze proto souhlasit s dílčím východiskem soudu, že chybí dostatečná ochrana zpracovávaných osobních údajů a záruky proti libovůli. Právo na ochranu soukromí je třeba vyvažovat s právem na ochranu veřejného pořádku a bezpečnosti. V opačném případě by mohlo dojít k omezení činnosti Policie České republiky, do budoucna k možnému ohrožení projednávání obdobných případů.

[36] Na základě uvedeného stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalobce

[37] Žalobce se ve vyjádření ztotožnil s právními i skutkovými závěry městského soudu. Konstatoval, že z judikatury plyne povinnost policie zvážit při postupu dle § 65 zákona o policii proporcionalitu zásahu do práv fyzické osoby. Důvodem rozhodnutí soudu byla především skutečnost, že k takovému posouzení nedošlo, nikoliv závěr o nedostatečnosti právní úpravy. V době realizace zásahu stěžovatel neprovedl žádnou úvahu o proporcionalitě zásahu, k provedení identifikačních úkonů přistoupil zcela automaticky. Svůj postup odůvodnil až dodatečně v řízení před soudem tím, že žalobce je pravomocně odsouzený pachatel úmyslné trestné činnosti, který se průběžně dopouští i dalších protiprávních jednání v přestupkové rovině. Tato argumentace ovšem nemůže obstát. Zjištění o přestupcích nemůže bez dalšího automaticky opodstatnit úvahu o dalším páchaní trestné činnosti žalobcem. Naopak žalobce od svého pravomocného odsouzení v roce 2017 vede řádný život. Dle judikatury by policie neměla plošně shromažďovat osobní údaje ani u všech podezřelých či obviněných ze spáchání úmyslného trestného činu, natož

aby tak mohla činit u osob páchajících pouhé přestupky. Stěžovatel nepředložil žádné právně relevantní argumenty, proč by měl uchovávat žalobcovy osobní údaje.

[38] Tvrzení, že identifikační údaje lze využít v případech nestejnorodé recidivy, stěžovatel nijak nedoložil. Na základě obecného tvrzení navíc nelze dospět k závěru o nutnosti uchovávání osobních údajů žalobce. Muselo by být prokázáno, že právě u jeho osoby reálně hrozí riziko opakování trestné činnosti.

[39] Stěžovatel též nijak nezduvodnil, proč považuje dobu pěti let uchovávání údajů za krátkou, ani neuvádí, jaká by měla být přiměřená doba uchovávání osobních údajů žalobce. Z pohledu trestního práva se přitom jedná o poměrně dlouhý časový úsek. Po jeho uplynutí např. dochází k zahazení odsouzení u některých osob odsouzených k trestu odnětí svobody.

[40] Argumentuje-li stěžovatel vnitřní rozporností či nesrozumitelností rozsudku, činí tak na základě vytrhávání pasáží z napadeného rozsudku z kontextu. Soud, na rozdíl od stěžovatele, hodnotil intenzitu zásahu ve vztahu k žalobci coby konkrétní osobě. Popírá-li stěžovatel, že přečiny jsou typově méně závažné trestné činy, ignoruje základní principy českého trestního práva. Žalobce se též ztotožnil s názorem soudu, že § 29 zákona o zpracování osobních údajů neposkytuje dostatečnou ochranu proti svévoli orgánu veřejné moci. V daném případě se přitom nejedná o nosnou část odůvodnění napadeného rozsudku.

[41] Co se týče údajně nesprávného použití pojmu profil DNA, je žalobce přesvědčen, že s údaji DNA musí být za každých okolností zacházeno zvláště citlivě. Je nepopíratelné, že na základě profilu DNA lze přesně identifikovat konkrétní osobu. Proto se jedná o citlivý údaj, který nemá nikdo právo uchovávat bez splnění zákonných podmínek. Otázka technického popisu profilu DNA nebyla pro konečné rozhodnutí nijak zásadní. Tvrzení stěžovatele o zabezpečení uchovávaných osobních údajů jsou nepřesvědčivá a navíc nepodložená.

[42] Na základě uvedeného žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V. Předběžná otázka

[43] Nejvyšší správní soud se v první řadě zabýval vymezením aplikovatelné právní úpravy. Shledal, že vzhledem ke skutkovému rámci ve spojení s čl. 2 odst. 2 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů; „nařízení GDPR“) je na projednávanou věc použitelná směrnice Evropského parlamentu a Rady 2016/680 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV („směrnice 2016/680“), a to zejména její čl. 4, 5, 6, 8, 10 a 16.

pokračování

[44] Protože následně po vyhodnocení skutkové a právní situace soud pochyboval o souladu některých aspektů vnitrostátní právní úpravy s právem EU, přerušil usnesením ze dne 26. 1. 2023 řízení o kasační stížnosti a předložil Soudnímu dvoru Evropské unie („SDEU“, „Soudní dvůr“) tyto předběžné otázky:

1) *Jakou míru rozlišování mezi jednotlivými subjekty osobních údajů vyžaduje čl. 4 odst. 1 písm. c) či čl. 6 ve spojení s čl. 10 směrnice č. 2016/680? Je slučitelné s imperativem minimalizace zpracování osobních údajů, stejně jako povinnosti rozlišovat mezi různými kategoriemi subjektů údajů, aby vnitrostátní právní úprava umožňovala odběr genetických údajů s ohledem na všechny osoby podezřelé nebo obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu?*

2) *Je v souladu s čl. 4 odst. 1 písm. e) směrnice č. 2016/680, pokud je s odkazem na obecný účel předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti potřeba pokračujícího uchovávání profilu DNA hodnocena orgány Policie na základě jejich interních předpisů, což v praxi často znamená uchovávání citlivých osobních údajů na dobu neurčitou, aniž by byl stanoven jakýkoliv maximální časový limit pro uchovávání těchto osobních údajů? Pokud to v souladu není, s ohledem na jaká kritéria má být případně hodnocena časová přiměřenost uchovávání osobních údajů shromážděných a uchovávaných s tímto cílem?*

3) *V případě zvláště citlivých osobních údajů spadajících pod čl. 10 směrnice č. 2016/680, jaký je minimální rozsah hmotně-právních či procesních podmínek získávání, uchovávání, a vymazání těchto údajů, který musí být v právu členského státu upraven „obecně závazným předpisem“? Může mít kvalitu „práva členského státu“ ve smyslu článku 8 odst. 2 ve spojení s čl. 10 směrnice 2016/680 také judikatura soudní?*

[45] Soudní dvůr o předběžných otázkách rozhodl rozsudkem ze dne 20. 11. 2025, C-57/23 (JH proti Policejnímu prezidiu), takto:

1) *Články 8 a 10 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV musí být vykládány v tom smyslu, že pokud jde o shromažďování, uchovávání a výmaz biometrických a genetických údajů, musí být pojem „právo členského státu“ ve smyslu těchto článků chápán tak, že se vztahuje na obecně závazný předpis, který stanoví minimální podmínky shromažďování, uchovávání a výmazu takových údajů, jak je vykládán judikaturou vnitrostátních soudů, za předpokladu, že je tato judikatura dostupná a dostatečně předvídatelná.*

2) *Článek 6 a čl. 4 odst. 1 písm. c) směrnice 2016/680 posuzovaný ve spojení s článkem 10 této směrnice musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, která bez rozlišování umožňuje shromažďování biometrických a genetických údajů všech osob obviněných nebo podezřelých ze spáchání úmyslného trestného činu, pokud účely tohoto shromažďování nevyžadují rozlišování*

mezi těmito dvěma kategoriemi osob a správci jsou v souladu s vnitrostátním právem, včetně judikatury vnitrostátních soudů, povinni dodržovat všechny zásady a zvláštní požadavky stanovené v člancích 4 a 10 uvedené směrnice.

3) Článek 4 odst. 1 písm. e) směrnice 2016/680 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, podle níž je potřeba pokračujícího uchovávání biometrických a genetických údajů hodnocena orgány policie na základě interních předpisů, aniž by tato právní úprava stanovila maximální časový limit pro uchovávání, za předpokladu, že uvedená právní úprava stanoví přiměřené lhůty pro pravidelný přezkum potřeby uložení těchto údajů a že je při tomto přezkumu posouzena naprostá nezbytnost prodloužení jejich uchovávání.

[46] Nejvyšší správní soud poté usnesením ze dne 26. 11. 2025 vyslovil, že se pokračuje v řízení o kasační stížnosti a umožnil účastníkům vyjádřit se k rozsudku Soudního dvora.

[47] Této možnosti využil pouze žalobce. V podání ze dne 10. 12. 2025 zopakoval svůj návrh, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl. V návaznosti na odpověď Soudního dvora na první předběžnou otázku uvedl, že ohledně personálního rozsahu česká právní úprava [§ 65 odst. 1 písm. a) zákona o policii] *a priori* není v rozporu s unijním právem. Podle bodu 84 rozsudku SDEU je však třeba při hodnocení nezbytnosti shromažďování osobních údajů zohlednit všechny relevantní skutečnosti. Těmi jsou zejména povaha a závažnost trestného činu, pro který je sděleno obvinění, konkrétní okolnosti tohoto trestného činu, souvislost trestného činu s jinými probíhajícími řízeními či trestní minulost nebo individuální profil dotčené osoby. Takové posouzení ovšem stěžovatel v projednávané věci neučinil. Je přitom zřejmé, že trestné činy, za něž byl žalobce odsouzen, mají toliko bagatelní povahu. Jednalo se o trestný čin majetkový a trestný čin proti pořádku ve věcech veřejných. Pro účely šetření takového typu trestné činnosti reálně nelze použít získané osobní údaje. Stěžovatel nevzal v potaz ani individuální profil žalobce. A neprovedl ani úvahu, zda účelu sledovaného zpracováním osobních údajů nelze přiměřeně dosáhnout stejně účinným způsobem jinými méně invazivními prostředky. Ve vztahu ke shromažďování citlivých osobních údajů pak nebyla splněna podmínka naprosté nezbytnosti jejich zpracování. Zpracování těchto údajů přitom může být považováno za nezbytné pouze v omezeném počtu případů. Splnění podmínky naprosté nezbytnosti shromažďování biometrických a genetických údajů navíc musí prokázat právě příslušný orgán veřejné moci. Toto důkazní břemeno ovšem neunesl.

[48] Pokud jde o druhou předběžnou otázku, žalobce nesouhlasí s názorem Soudního dvora, že potřeba uchovávání biometrických a genetických údajů může být upravena interními policejními předpisy. V daném případě každopádně nebyla splněna podmínka, že prostor pro uvážení orgánů policie musí být dostatečně ohraničen vnitrostátním právem. V České republice prakticky neexistuje ani judikatura vyšších soudů, která by dostatečně ohraničovala prostor pro uvážení orgánů policie při posouzení naprosté nezbytnosti uchovávání osobních údajů. Vnitrostátní právo též dle SDEU musí obsahovat přiměřené lhůty pro pravidelný přezkum potřeby uchovávání osobních údajů. Hodnocení, zda může být tříletá lhůta dle § 82 odst. 1 zákona o policii považována za přiměřenou, je na Nejvyšším správním soudu. I kdyby však přiměřená byla, stěžovatel v projednávané věci ani netvrdil, že by v daném intervalu prověřil potřebnost dalšího zpracování osobních údajů žalobce.

pokračování

Žalobce o takovém prověření každopádně nebyl vyrozuměn, což by bylo samo o sobě nezákonné, neboť by tím stěžovatel odepřel žalobci právo na soudní ochranu. Po odsouzení za bagatelní trestný čin žalobce vedl řádný život, odsouzení mu bylo zahlazeno a nebylo proti němu zahájeno žádné další trestní stíhání. Stěžovatel však ve vztahu k těmto skutečnostem zcela rezignoval na posouzení naprosté nezbytnosti dalšího uchovávání osobních údajů žalobce. V řízení před soudem tak neunesl důkazní břemeno ohledně splnění této podmínky.

[49] Co se týče třetí předběžné otázky, žalobce uvedl, že konstantní judikatura vyšších českých soudů podporuje jeho argumentaci, že získání a uchovávání osobních údajů musí být přiměřené. Nejvyšší správní soud též dovodil, že v rámci hospodářských či jiných nenásilných trestných činů spáchaných do té doby netrestanými osobami bude obtížné dovodit přiměřenost odběru osobních údajů.

VI. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[50] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je projednatelná. Následně přezkoumal rozsudek městského soudu v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti, včetně důvodů, ke kterým je povinen přihlížet z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3, 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“)]. Kasační stížnost je **důvodná**.

[51] Podstatou věci je otázka zákonnosti postupu policie spočívajícího v sejmutí daktyloskopických otisků z rukou žalobce, pořízení jeho obrazových záznamů (kriminalistických fotografií), zjišťování tělesných znaků (popisu osoby) žalobce a odebrání jeho biologického vzorku umožňujícího získání informací o jeho genetickém vybavení podle § 65 odst. 1 písm. a) zákona o policii, a dále přetrvávající důsledky provedených úkonů spočívající v dalším zpracovávání (zejména uchovávání) takto získaných osobních údajů.

VI.a) Vymezení předmětu řízení, výroková část napadeného rozsudku

[52] Stěžovatel v kasační stížnosti mimo jiné poukázal na to, že mu městský soud ve výroku IV napadeného rozsudku uložil povinnost vymazat pouze uchovávané osobní údaje specifikované ve výroku II rozsudku, tedy daktyloskopické otisky, fotografie a popis žalobce. Uložená povinnost se však netýká uchovávaného profilu DNA, kdy bukální stěr, který sloužil pro jeho vytvoření, byl již dříve zlikvidován.

[53] Tato námitka je důvodná.

[54] Provedením identifikačních úkonů dle § 65 odst. 1 zákona o policii policie získává osobní údaje dotčené osoby, a to včetně údajů citlivých, resp. zvláštních kategorií osobních údajů [srov. § 4 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů ve znění účinném do 23. 4. 2019, § 66 odst. 6 zákona o zpracování osobních údajů, čl. 9 nařízení GDPR, čl. 10 směrnice 2016/680].

[55] Konkrétní druh soudní ochrany ve správním soudnictví v této oblasti závisí na tom, proti čemu dotčená osoba coby žalobce přesně brojí. Lze si přitom představit tři základní typové situace. *Zaprvé* se může domáhat soudní ochrany již proti předvolání či výzvě

k podstoupení identifikačních úkonů dle § 65 zákona o policii. V takovém případě je soudní ochrana poskytována prostřednictvím zásahové žaloby (viz např. rozsudek NSS ze dne 19. 4. 2018, č. j. 3 As 335/2017-33, či nálezný Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 7/18, body 42, 45). *Zadruhé* může podaná žaloba směřovat proti samotnému provedení identifikačních úkonů. Také v tomto případě je soudní ochrana poskytována formou zásahové žaloby (viz např. rozsudek NSS ze dne 15. 12. 2025, č. j. 5 As 327/2022-48, č. 4726/2026 Sb. NSS). *Zatřetí* pak může žalobce brojít proti (trvajícimu) uchovávání získaných identifikačních údajů (soudní ochrana se samozřejmě týká i ostatních typů zpracování osobních údajů, v dané oblasti se však bude nejčastěji jednat právě o jejich uchovávání). Zde však nachází uplatnění nikoli subsidiární zásahová žaloba, nýbrž primární žaloba proti rozhodnutí správního orgánu (k pořadí žalobních typů srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008-98, č. 2206/2011 Sb. NSS).

[56] Totiž, zatímco v prvních dvou případech nemá dotčená osoba proti úkonu orgánu policie na „správní“ úrovni žádný formální a zároveň efektivní prostředek nápravy a může se tedy za použití subsidiárního žalobního typu obrátit přímo na správní soud, ve třetím případě může požádat policii coby správce o výmaz uchovávaných osobních údajů [srov. § 83 odst. 2 písm. a), odst. 5 zákona o policii ve znění účinném do 23. 4. 2019, ve spojení s § 21 odst. 1 písm. b), odst. 5 zákona č. 101/2000 Sb. ve znění účinném do 23. 4. 2019, resp. nyní § 29 odst. 2, § 30 odst. 4 zákona o zpracování osobních údajů]. Z judikatury přitom plyne, že sdělení orgánu veřejné moci, kterým nebylo vyhověno žádosti o výmaz zpracovávaných osobních údajů (zde konkrétně jak písemná informace o vyřízení žádosti podle § 83 odst. 5 zákona o policii ve znění účinném do 23. 4. 2019, tak písemná informace o vyřízení žádosti podle § 30 odst. 4 zákona o zpracování osobních údajů), jsou rozhodnutími ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. (srov. např. rozsudky NSS ze dne 25. 6. 2014, č. j. 1 Aps 15/2013-33, č. 3088/2014 Sb. NSS, ze dne 7. 10. 2016, č. j. 8 As 37/2016-31, ze dne 9. 8. 2018, č. j. 9 Azs 49/2018-50, ze dne 18. 11. 2020, č. j. 4 Azs 246/2020-27, ze dne 28. 11. 2025, č. j. 5 As 111/2024-60; přímo ve vztahu k uchovávání identifikačních údajů získaných dle § 65 odst. 1 zákona o policii viz rozsudky NSS ze dne 21. 11. 2025, č. j. 21 As 121/2025-36, či ze dne 18. 3. 2026, č. j. 2 As 24/2024-27). Prostředkem soudní ochrany je zde tudíž žaloba proti rozhodnutí správního orgánu, neboť přichází-li ve věci v úvahu využití tohoto žalobního typu, je (zápůřčí) zásahová žaloba nepřipustná. Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. má v systému správních žalob ústřední postavení, zásahová žaloba hraje roli pomocného prostředku ochrany a doplňku tam, kam ochrana podle § 65 a násl. s. ř. s. nedosáhne (usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 7 Aps 3/2008-98, body 17, 18). Dotčená osoba si tudíž nemůže zvolit, jaký žalobní typ by byl pro ni výhodnější a jaký nakonec využije (srov. např. rozsudek ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 Aps 3/2004-42, č. 720/2005 Sb. NSS). Hodlá-li právní cestou brojít proti trvajícimu uchovávání svých identifikačních údajů policií, musí nejprve požádat správní orgán o výmaz těchto osobních údajů a v případě nevyhovění může podat žalobu dle § 65 s. ř. s. proti příslušnému sdělení (rozhodnutí) správního orgánu.

[57] Oproti výše uvedenému členění ovšem představuje určitou výjimku, v níž se správní soud může zabývat uchováváním identifikačních údajů i na základě zásahové žaloby, druhá ze shora popsaných typových situací. Má-li totiž zásahová žaloba směřující proti provedení identifikačních úkonů zápůřčí povahu, musí soud dle § 87 odst. 2 věta první s. ř. s. hodnotit nejen zákonnost samotného zásahu v užším smyslu, ale mimo jiné též jeho trvající důsledky.

pokračování

Těmi je v dané situaci nepochybně právě uchovávání získaných identifikačních údajů dotčené osoby správním orgánem, jedná-li se o týž správní orgán, který provedl identifikační úkony (srov. např. rozsudky NSS ze dne 17. 2. 2025, č. j. 5 As 200/2024-35, č. 4672/2025 Sb. NSS, a ze dne 31. 7. 2019, č. j. 10 As 355/2017-101, č. 3923/2019 Sb. NSS).

[58] V nyní projednávané věci se jednalo o druhou ze shora popsanych typových situací. Jak kasační soud rekapituloval již výše, žalobce se v podané žalobě v bodě I žalobního petitu domáhal určení, že „[p]rovedení identifikačních úkonů podle § 65 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, v řízení vedeném žalovaným proti žalobci pod sp. zn. OKFK-2158/TČ-2015-252101 je nezákonné“. V návaznosti na to pak v bodě II žalobního petitu navrhl, aby soud žalovanému správnímu orgánu uložil povinnost „zlikvidovat veškeré vzorky a osobní údaje získané od žalobce v souvislosti s provedením identifikačních úkonů dle § 65 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, v rámci trestního řízení vedeného žalovaným pod č. j. OKFK-2158-58/TČ-2015-252101, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku“. Ze soudního spisu neplyne, že by tento žalobní petit až do jednání před městským soudem doznal změn. Při jednání konaném dne 23. 6. 2022 žalobce nejprve k dotazu městského soudu potvrdil, že žalobní petit směřuje vůči všem provedeným identifikačním úkonům (v čase 3:08 min. až 3:46 min. záznamu). Následně se městský soud s odkazem na sdělení stěžovatele o likvidaci odebraného biologického vzorku dotázal žalobce, zda navrhne změnu žalobního petitu (od 3:52 min. záznamu). Ten přitakal s tím, že vzhledem k dané skutečnosti je ve vztahu k odebranému biologickému vzorku bod II žalobního petitu bezpředmětný (v čase 4:01 až 4:11 min. záznamu). Městský soud poté usnesením připustil změnu žaloby.

[59] Žalobce tedy v zákonné dvouměsíční lhůtě podal žalobu proti zásahu, který v žalobním petitu vymezil jako *provedení* identifikačních úkonů podle § 65 odst. 1 písm. a) zákona o policii. Vzhledem k trvajícím důsledkům tohoto zásahu spočívajícím v tom, že policie disponovala identifikačními údaji žalobce, se přitom jednalo o žalobu zápuřčí (srov. bod 109 rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, č. 4178/2021 Sb. NSS, věc *ŽAVES*). Tomu odpovídal i bod II žalobního petitu, který se však po změně žaloby v návaznosti na likvidaci odebraného biologického vzorku policií v průběhu řízení před městským soudem již dále nevztahoval na tento biologický vzorek.

[60] Z posléze vyhlášeného rozsudku je ovšem zřejmé, že městský soud uchoпил předmět řízení do jisté míry vadně. V první řadě v záhlaví rozsudku nepřesně uvedl, že žaloba směřuje proti zásahu spočívajícímu „v *sejmutí daktyloskopických otisků, provedení bukálního stěru dne 13. 1. 2016 a uchovávání takto získaných údajů v databázích*“. Tím pominul některé typy provedených identifikačních úkonů, zároveň pak za zásah označil i *uchovávání* údajů stěžovatelem, přestože se jednalo toliko o trvalý důsledek žalobcem vymezeného zásahu. Toto pochybení by ovšem samo o sobě nemuselo způsobovat vadu, která by měla vliv na zákonnost rozsudku, pokud by předmětu řízení dostatečně jasně a určitě odpovídala výroková část rozsudku. Tak tomu ovšem v nyní projednávané věci nebylo.

[61] Výrok rozsudku, kterým krajský soud vyhověl zásahové žalobě, bývá mnohem proměnlivější než výrok rozsudku ve věci žaloby proti rozhodnutí správního orgánu. Výroky rozsudků ve věcech zásahových žalob se totiž obecně liší v závislosti na tom, co přesně žalobce žaluje a požaduje. Tato skutečnost zvyšuje nároky na ostražitost soudu

při jejich formulaci. Jak přitom zdůraznil rozšířený senát NSS ve věci ŽAVES (bod 106 a násl.), při požadavcích na formulaci výroku rozsudku, kterým soud vyhověl zásahové žalobě, není namístě jakýkoli dogmatismus: „*Při formulaci výroku je klíčová jeho srozumitelnost a vykonatelnost. Též u výroků reagujících na trvající zásah proto může být pro přehlednost vhodné určit, že zásah je nezákonný a teprve pak (třebas i v dalším výroku) zakázat správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval (což ostatně odpovídá také prostému jazykovému výkladu § 87 odst. 2 věty první s. ř. s.).*“

[62] V nyní projednávané věci směřovala záporní žaloba vůči zásahu spočívajícímu v provedení identifikačních úkonů. V průběhu řízení před soudem však došlo k částečné skutkové změně týkající se důsledků zásahu a následně též ke změně žaloby (viz shora). Dospěl-li městský soud k závěru o nezákonnosti provedeného zásahu, zajisté mohl jedním z výroků určit, že tento zásah je nezákonný. V dalším z výroků pak měl v souladu s § 87 odst. 2 s. ř. s. reagovat na to, zda tento zásah nebo jeho důsledky trvají anebo zda hrozí jeho opakování, a shledal-li by, že tomu tak je, měl vůči žalovanému správnímu orgánu formulovat příslušný zákaz či případně i příkaz.

[63] Městský soud ve výroku I napadeného rozsudku určil, že zásah stěžovatele spočívající „*v sejmutí daktyloskopických otisků, provedení bukalního stěru, pořízení fotografií a popisu žalobce*“ dne 13. 1. 2016 za účelem zařazení a uchovávání osobních údajů v policejních databázích byl nezákonný. Výrokem II deklaroval nezákonnost zásahu stěžovatele spočívajícího v „*uchovávání daktyloskopických otisků, fotografií a popisu žalobce*“ v databázích Policie České republiky. Výrokem III určil, že zásah stěžovatele spočívající v „*uchovávání bukalního stěru žalobce*“ v databázi Policie České republiky byl nezákonný. A výrokem IV stěžovateli přikázal, aby ve lhůtě třiceti dnů od právní moci rozsudku smazal z databází Policie České republiky „*osobní údaje specifikované ve výroku II. rozsudku*“, tedy daktyloskopické otisky, fotografie a popis žalobce.

[64] Z výrokové části napadeného rozsudku je zřejmé, že městský soud reagoval na částečnou změnu skutkové situace a s tím související změnu žaloby. Zároveň je však zjevné, že jednak deklaratorním způsobem rozhodoval o zásahu, který žalobce neučinil předmětem žaloby, jednak opomněl, že i po likvidaci odebraného biologického vzorku stěžovatel nadále uchovává profil žalobcovy DNA, který z tohoto vzorku získala.

[65] Konkrétněji řečeno, výrok I napadeného rozsudku odpovídá zákonu i předmětu řízení. Naopak výroky II a III překračují předmět řízení, neboť vůči *uchovávání* získaných identifikačních údajů policií podaná žaloba nesměřovala, jednalo se pouze o trvající důsledek žalobcem vymezeného zásahu. Výrok IV pak svou příkazovou formou obecně odpovídá zákonu, při bližším pohledu je však jednoznačné, že kvůli svému navázání na výčet policií uchovávaných osobních údajů uvedený ve výroku II (daktyloskopické otisky, fotografie a popis žalobce) nijak nedopadá na profil žalobcovy DNA. Z výrokové části rozsudku tudíž není patrné, že by městský soud o tomto přetrvávajícím důsledku zásahu nějak rozhodl a vypořádal tak celý předmět řízení. Žalobce se přitom pod bodem II žalobního petitu domáhal likvidace *všech* vzorků a osobních údajů, které od něj žalovaný správní orgán získal v souvislosti s provedením identifikačních úkonů. Mezi takové osobní údaje nepochybně patří i profil žalobcovy DNA vytvořený z odebraného biologického vzorku.

pokračování

[66] V této souvislosti je nutno zdůraznit, že ani po likvidaci odebraného biologického vzorku v průběhu soudního řízení se ve vztahu k tomuto dílčímu prvku zásahu (spočívajícímu v provedení odběru biologického vzorku či slovy městského soudu v „provedení bukálního stěru“) nezměnila zápůřčí povaha žaloby, neboť důsledkem tohoto izolovaného identifikačního úkonu trvajícím ke dni rozhodnutí městského soudu bylo uchovávání profilu žalobcovy DNA, který byl z odebraného biologického vzorku získán. Městským soudem připuštěná změna žaloby spočívající v tom, že na odebraný biologický vzorek se dále nemá vztahovat bod II žalobního petitu, pouze znamenala, že v návaznosti na deklaraci zásahu již nelze žalovanému správnímu orgánu uložit povinnost tento vzorek zlikvidovat, neboť tak se již stalo. Nijak se však netýkala z něj získaného profilu žalobcovy DNA.

[67] Nelze přitom činit rovnítko mezi biologickým vzorkem a profilem DNA. Pro získání informací o genetickém vybavení osoby je samozřejmě nezbytné disponovat příslušným biologickým vzorkem. Po vytvoření daného profilu však již biologický vzorek a z něj získaná informace z hlediska ochrany osobních údajů fakticky „žijí“ samostatným životem. Nyní projednávaná věc je toho zřejmým příkladem, kdy policie odebraný biologický vzorek zlikvidovala k 31. 3. 2022, zatímco z něj vytvořený profil DNA nadále uchovávala.

[68] Z odůvodnění napadeného rozsudku je přitom zřejmé, že městský soud rozlišoval mezi odebraným biologickým vzorkem a z něj získanou genetickou informací, a zjevně též vycházel ze skutečnosti, že profil žalobcovy DNA patří do skupiny osobních údajů, které stěžovatel získal na základě provedení identifikačních úkonů a které nadále uchovává (viz pak zejména bod 44 v závěrečné části odůvodnění, v níž městský soud shrnuje obsah rozsudku a mezi dotčenými osobními údaji žalobce výslovně uvádí i profil DNA). Tato skutečnost se však nijak neprojevila v žádném z výroků napadeného rozsudku. Na tom nic nemění, že v záhlaví rozsudku je předmět řízení vymezen obecnějším způsobem (byť s ohledem na obsah žaloby také nepřesně – viz výše), pod nějž by se pojem „získaný profil DNA“ dal podřadit.

[69] Řízení o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu je – stejně jako správní soudnictví obecně – ovládáno dispoziční zásadou, a soud je proto vázán podaným návrhem. Vázanost návrhem neznamena, že by soud byl vázán přesnou formulací, kterou navrhovatel použije. Soud tedy může například použít jiná slova, zpřesnit identifikaci určité věci, a tak podobně. Tento závěr je dlouhodobě dovozován v oblasti civilního procesu (viz například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 7. 2010, sp. zn. 26 Cdo 2313/2009) a nepochybně platí i pro správní soudnictví (rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2005, č. j. 6 As 45/2004-84). Tento „materiální“ přístup má však přirozený limit tam, kde by již soud rozhodoval o něčem jiném, než co tvořilo návrh (v oblasti civilního procesu viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 7. 2017, sp. zn. 20 Cdo 3000/2017, pro správní soudnictví viz rozsudek NSS ze dne 8. 11. 2018, č. j. 7 As 424/2018-21, bod 21). Soud tedy nemůže bez dalšího rozhodnout o něčem jiném, než bylo žalováno, či o části návrhu prostě nerozhodnout. Soud musí rozhodnout o celém podaném návrhu. Pokud soud o části návrhu nerozhodne, zatíží své rozhodnutí vadou, k níž Nejvyšší správní soud při přezkumu přihlíží z úřední povinnosti (viz rozsudky NSS ze dne 29. 8. 2019, č. j. 8 As 247/2018-70, ze dne 13. 6. 2018, č. j. 3 As 112/2016-37, či ze dne 16. 5. 2023, č. j. 8 As 145/2021-51).

[70] V nyní projednávané věci, v níž je shora vymezená judikatura plně aplikovatelná, tedy městský soud zatížil napadený rozsudek vadou, neboť jednak nadbytečně rozhodl o zásahu, který nebyl předmětem řízení, ale zejména nerozhodl o celém předmětu řízení. Jedná se o vadu, jež je sama o sobě důvodem pro zrušení napadeného rozsudku. Popsaná vada přitom nepředstavuje pouhou formalitu. Přestože je z odůvodnění rozsudku dostatečně zřejmé, že i profil DNA měl dle názoru městského soudu sdílet osud ostatních stěžovatelem uchovávaných osobních údajů žalobce, autoritativní výrok soudu k tomu chybí a nebylo by možné jej v tomto rozsahu případně vykonat. Jednalo se přitom právě o data spadající do zvláštní kategorie osobních údajů ve smyslu čl. 10 směrnice 2016/680.

[71] Nutno dodat, že Nejvyšší správní soud nemohl zvažovat postup dle § 110 odst. 2 s. ř. s., ve znění účinném od 1. 1. 2026, neboť dle přechodného ustanovení čl. XI bod 3 novelizačního zákona č. 314/2025 Sb. se kasační stížnosti podané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona projednají podle soudního řádu správního ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

[72] Popsaná vada je odstranitelná toliko v dalším řízení před městským soudem a bez dalšího představuje důvod k tomu, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc městskému soudu vrátil k dalšímu řízení.

[73] V této souvislosti se současně jeví více než vhodným, aby městský soud v dalším řízení objasnil, proč za žalovaného považoval Policejní prezidium České republiky.

[74] Žalobce v žalobě podané u Krajského soudu v Plzni označil osobu žalovaného jako „*Policie České republiky, Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV, Expozitura Plzeň, 1. oddělení*“ (s adresou Nádražní 2, 306 28 Plzeň). Toto označení odpovídá názvu orgánu policie, který dle listiny *Žádost o provedení identifikačních úkonů* vykonal dne 13. 1. 2016 tvrzený zásah. Za stranu žalovanou nicméně od jejího prvního úkonu v řízení před soudem, jímž bylo vyjádření k žalobě ze dne 24. 3. 2016, vystupovalo Policejní prezidium České republiky. V tomto vyjádření (v němž je žalovaný označen jako „*Policie České republiky, Útvar odhalování korupce a finanční kriminality*“) policejní prezidium uvedlo, že Útvar odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování je dle § 6 odst. 1 písm. b) zákona o policii „*jedním z útvarů Policie České republiky, v rámci jeho působnosti a činnosti jsou uplatňovány shodné principy a zásady při plnění zákonných úkolů, při zpracování osobních údajů, jako v rámci celé Policie České republiky. Vyjádření k žalobě je proto předkládáno věcně příslušným útwarem Policie České republiky k tomuto určeným.*“ Dále v textu vyjádření k žalobě policejní prezidium namítlo místní nepřislušnost Krajského soudu v Plzni s tím, že tvrzený zásah sice provedlo 1. oddělení plzeňské expozitury, stále se však jedná o organizační součást Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování, který má sídlo v Praze. Krajský soud se problematikou osoby žalovaného a v návaznosti na to své místní příslušnosti zabýval před zahájením jednání nařízeného na 3. 5. 2016. Poté, co žalobce po poučení vyjádřil souhlas s názorem policejního prezidia a upravil označení žalovaného na „*Policie České republiky, Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV*“ (v čase 5:12 až 5:30 záznamu), krajský soud vyhlásil usnesení (č. j. 57 A 24/2016-97), jímž věc postoupil Městskému soudu v Praze.

pokračování

[75] Městský soud poté dne 26. 5. 2016 zaslal účastníkům poučení o složení senátu a výzvu dle § 51 s. ř. s. Na této listině označil žalovaného jako „*Policie ČR, Policejní prezidium ČR, Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV*“. V dalším svém procesním úkonu, jímž bylo usnesení o přerušení řízení ze dne 3. 5. 2018, však již bez bližšího vysvětlení označil žalovaného jako „*Policejní prezidium České republiky*“, u čehož poté setrval. Tomuto označení se posléze přizpůsobil i stěžovatel.

[76] V řízení o kasační stížnosti pak toto označení pro lepší přehlednost používal i Nejvyšší správní soud, vycházející z předpokladu, že městský soud učinil alespoň tacitní úvahu o tom, kterému správnímu orgánu je přiřitatelné jednání, jež má být podle žalobce nezákonným zásahem. Ostatně ani žádný z účastníků nečinil označení žalovaného užívané městským soudem sporným. Přesto si však kasační soud nemohl nepovšimnout jistého výše popsaného rozporu mezi postupem žalovaného správního orgánu (za nějž v řízení před soudem vystupovalo Policejní prezidium České republiky, které původně za žalovaného označovalo Policii České republiky, Útvar odhalování korupce a finanční kriminality), vůli žalobce, výslovně vyjádřenou před Krajským soudem v Plzni, o tom, kdo má být žalovaným („*Policie České republiky, Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV*“), a blíže nevysvětleným postupem městského soudu, který bez dalšího začal za žalovaného považovat Policejní prezidium České republiky. Tento nesoulad by měl městský soud v dalším řízení vyjasnit (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 9. 12. 2014, č. j. Nad 224/2014-53, č. 3196/2015 Sb. NSS), neboť přistoupit k formulaci určovacího, a případně zákazového a příkazového výroku dle § 87 odst. 2 s. ř. s. lze toliko vůči správnímu orgánu, jemuž je tvrzený zásah přiřitatelný.

[77] I přes výše shledanou vadu řízení spočívající v nevyčerpání celého předmětu řízení městským soudem se kasační soud s ohledem na hospodárnost a přehlednost dalšího řízení zabýval i kasačními námitkami, u nichž tomu zjištěné pochybení nebrání. V dalším textu již přitom nebude opakovaně připomínat nevyjasněné označení osoby žalovaného či skutečnost, že o otázce zpracovávání profilu DNA městský soud autoritativně nerozhodl.

VI.b) Kvalita právní úpravy

[78] Jak uvedeno již výše, v nyní projednávané věci podaná žaloba směřovala vůči zásahu spočívajícímu v provedení identifikačních úkonů dle § 65 odst. 1 písm. a) zákona o policii s trvalými důsledky spočívajícími v uchovávání takto shromážděných či na základě těchto úkonů získaných osobních údajů policií. V průběhu řízení před městským soudem došlo k částečné změně skutkového stavu a v návaznosti na to k soudem připuštěné změně žaloby, která však neměla vliv na její záporní povahu. Tyto skutečnosti jsou určující pro stanovení rozhodného práva a skutkového stavu. Dle § 87 odst. 1 s. ř. s. totiž *soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; rozhoduje-li soud pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu*.

[79] Stěžovatel v kasační stížnosti zejména nesouhlasil s tím, že městský soud vycházel z názoru o nedostatečné právní úpravě umožňující dotčené zpracování osobních údajů, a protože tuto úpravu shledal nekvalitní, vyhodnotil i zásah jako nezákonný.

[80] Městský soud v napadeném rozsudku k problematice dostatečnosti aplikované právní úpravy nejprve zmínil nálezný sp. zn. Pl. ÚS 7/18, v němž Ústavní soud konstatoval, že § 65

odst. 1 písm. a) zákona o policii „*vyhovuje minimálním požadavkům na zákonný podklad pro zásah do práva na ochranu soukromého života*“, přílišná obecnost úpravy nezpůsobuje její protiústavnost (bod 21 napadeného rozsudku). Dále městský soud odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž úprava zákona o policii „*o odebrání a uchovávání biologických vzorků splňuje minimální lidsko-právní standardy*“ s tím, že „*konkrétní kritéria postupu policie je třeba dovodit z obecného požadavku přiměřenosti podle ust. § 11 zákona o Policii*“ (bod 22 napadeného rozsudku). V bodě 23 pak městský soud rozebral judikaturu Evropského soudu pro lidská práva („ESLP“). Dále v bodě 27 poznamenal, že § 65 zákona o policii „*nedává dostatečná vodítka pro rozlišení přiměřenosti zásahu do integrity a soukromí osoby při odebrání a uchovávání identifikačních údajů*“.

[81] Následně městský soud svůj záběr zúžil na otázku zákonnosti uchovávání osobních údajů žalobce, přičemž shledal, že „*pokud jde o stanovení doby uchovávání osobních údajů, zákonná úprava je zcela nedostatečná*“ (bod 36 napadeného rozsudku). Kritérium potřebnosti údajů k dalšímu plnění úkolů policie je „*natolik obecné, že zcela přenáší posouzení přiměřenosti na vnitřní předpisy policie či aplikační praxi*“, což „*otevívá velmi široký prostor pro uvážení policie a pro případné nadužívání možnosti skladovat odebrané osobní údaje a libovůli policie*“. Jako další deficity právní úpravy pak městský soud zmínil, že „*nereguluje, kdo má přístup k osobním údajům a za jakých okolností a pro jaké účely mohou být použity*“. S poznámkou, že tato výtka se netýká žalobcova případu, pak dodal, že „*zákon žádným způsobem neupravuje situaci, kdy je biologický vzorek odebrán obviněnému, který následně není odsouzen*“. V bodě 37 napadeného rozsudku městský soud dále konstatoval, že „*není přesvědčen ani o účinnosti procesních prostředků pro osoby, jejichž osobní údaje jsou uchovávány*“; účinnost § 29 zákona o zpracování osobních údajů je relativizována „*velmi vágní hmotněprávní zákonnou úpravou a neexistencí dostatečně konkrétních kritérií, na základě kterých by policie mohla o vymazání rozhodnout, a o které by se žádost žalobce mohla opřít*“.

[82] V následujícím bodě 38 napadeného rozsudku pak městský soud již opět v komplexní rovině shrnul, že „*existující zákonná úprava odebrání a uchovávání vzorků DNA, daktyloskopických otisků, a pořizování a uchovávání fotografií a popisu obviněných z trestných činů nepředstavuje dostatečné záruky proti libovůli, jak požaduje Úmluva a Listina*“, s tím, že nedostatky zákonné úpravy nemohou zhojit ani vnitřní předpisy policie, a to primárně již proto, že se nejedná o veřejnosti dostupné právní předpisy.

[83] S tímto hodnocením Nejvyšší správní soud nesouhlasí.

[84] V této souvislosti v první řadě uvádí, že městskému soudu nelze vytýkat, že se pokusil identifikovat deficity právní úpravy. Ostatně „*dosti stručná právní úprava*“ se nejevila „*ideální*“ ani Ústavnímu soudu (viz bod 101 nálezu sp. zn. Pl. ÚS 7/18) a též Nejvyšší správní soud po vyhodnocení skutkové a právní situace v nyní projednávané věci pochyboval o souladu některých aspektů vnitrostátní právní úpravy s právem EU. Na druhou stranu však stěžovatel oprávněně namítá, že městský soud právní úpravu nehodnotil komplexně, neboť nevzal v úvahu řadu dalších aplikovatelných ustanovení. Jak je zřejmé z odůvodnění napadeného rozsudku, městský soud ve své podstatě interpretoval toliko text § 65 zákona o policii a § 29 zákona o zpracování osobních údajů. Nepřesvědčivě a bez odpovídajícího odůvodnění pak navíc působí závěr o nedostatečnosti právní úpravy v situaci, kdy sám městský soud konstatoval, že judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího

pokračování

správního soudu danou právní úpravu hodnotí jako splňující minimální lidskoprávní standardy či vyhovující minimálním požadavkům na zákonný podklad pro zásah do práva na ochranu soukromého života.

[85] Městskému soudu lze zejména vytknout, že v rozporu s § 87 odst. 1 s. ř. s. abstrahoval od změn právní úpravy souvisejících s přijetím nařízení GDPR a zejména směrnice 2016/680. Přijetí nařízení GDPR a zákona o zpracování osobních údajů si přitom byl vědom, poukázal-li v bodě 43 napadeného rozsudku na čl. 9 odst. 1 nařízení a v bodě 37 napadeného rozsudku na § 29 uvedeného zákona. Právě aplikace směrnice 2016/680 se posléze týkaly předběžné otázky položené Soudnímu dvoru Nejvyšším správním soudem v nyní projednávané věci, přičemž Soudní dvůr se v bodech 61 až 68 rozsudku ve věci C-57/23 zabýval též intertemporálními otázkami a dospěl k závěru o aplikovatelnosti dané směrnice. Ve věci samozřejmě nelze pomíjet ani další judikaturu Soudního dvora týkající se této směrnice, např. rozsudky ze dne 26. 1. 2023, C-205/21 (V. S.), či ze dne 30. 1. 2024, C-118/22 (*NG proti Direktor na Glavna direkcija „Nacionalna policia“ pri Ministerstvo na vatrešnite raboti –Sofia*; městskému soudu ovšem nelze vytýkat jejich nerespektování, neboť o žalobě rozhodl před jejich vydáním).

[86] Jde-li tedy o kvalitu právní úpravy aplikovatelné v projednávané věci, je z hlediska vnitrostátního práva nezbytné na prvním místě zopakovat, že ustanovení § 65 odst. 1 zákona o policii bylo podrobeno přezkumu ústavnosti. V této souvislosti postačí odkázat na nález sp. zn. Pl. ÚS 7/18, kterým Ústavní soud zamítl návrh na jeho zrušení v části týkající se možnosti odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení. V tomto nálezu se přitom Ústavní soud zabýval mimo jiné právě i otázkou dostatečné přesnosti právní úpravy a neshledal, že by její přílišná obecnost či neúplnost způsobovala protiústavnost posuzovaného ustanovení [viz blíže část IX. d) uvedeného nálezu].

[87] Pokud jde o unijní právo, Nejvyšší správní soud se již zabýval aplikací rozsudku Soudního dvora ve věci C-57/23 na konkrétní případ, a to v rozsudku ze dne 15. 12. 2025, č. j. 5 As 327/2022-48, č. 4726/2026 Sb. NSS. V něm dospěl k závěru (bod 34), že *„právo České republiky upravující shromažďování, uchování a výmaz osobních údajů (včetně údajů biometrických a genetických), jak je vykládáno dostupnou a dostatečně předvídatelnou judikaturou správních soudů, stanovuje dostatečně minimální podmínky zpracování těchto osobních údajů tak, aby mohlo sloužit coby právní základ zpracování ve smyslu čl. 8 a čl. 10 směrnice 2016/680 (resp. coby jiný oprávněný důvod pro zpracování ve smyslu čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie)“*.

[88] Pátý senát v návaznosti na první odpověď Soudního dvora a na čl. 8 odst. 2 směrnice 2016/680 především ověřil, že § 65 zákona o policii stanoví v odstavci 5 *cíle zpracování* osobních údajů („cíle“ ve smyslu směrnice 2016/680, tedy obecnější účely uvedené v čl. 1 odst. 1 směrnice 2016/680, viz bod 81 rozsudku ve věci C-57/23; sám zákon zde hovoří o účelech), jimiž jsou předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti anebo stíhání trestných činů nebo zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti. V odstavci 1 téhož paragrafu pak zákon o policii vymezuje *účel zpracování* (opět „účel“ ve smyslu směrnice 2016/680, tedy specifický a konkrétní účel zpracování osobních údajů s ohledem na takový úkol, kterým je správce

pověřen), jímž je budoucí identifikace při plnění úkolů Policie České republiky, jakož i to, *jakých údajů se zpracování týká* (daktyloskopické otisky, tělesné znaky, výsledky měření těla, obrazové, zvukové a obdobné záznamy a biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení).

[89] Nad rámec citovaného rozsudku pátého senátu lze dodat, že Nejvyšší správní soud se již k cílům a účelům posuzovaného zpracování osobních údajů vyjádřil např. v rozsudku ze dne 18. 5. 2022, č. j. 5 As 241/2019-46, bod 16, v němž uvedl, že „*smyslem získání osobních údajů za účelem budoucí identifikace je obecné potírání trestné činnosti skrze možnost orgánů činných v trestním řízení v budoucnu identifikovat a usvědčit možné pachatele trestných činů především díky existujícím databázím uchovávajícím profily DNA a daktyloskopické otisky*“. A pominout rozhodně nelze ani úvahy uvedené Ústavním soudem v bodech 80 až 86 a 91 nálezu sp. zn. Pl. ÚS 7/18.

[90] Dotčený § 65 zákona o policii přitom není ani dle citovaného rozsudku pátého senátu jediným ustanovením normujícím zpracování osobních údajů v souvislosti s činností policie. V tomto ohledu je třeba zmínit zejména § 79 a násl. zákona o policii. Povinnost přiměřeného postupu policisty i zaměstnance policie při zásahu do práv a svobod osob zakotvuje § 11 písm. c) zákona o policii. Zásady a pravidla pro zpracování osobních údajů (včetně úpravy záruk práv subjektů údajů, resp. povinnosti tyto záruky poskytnout) blíže rozvádí zákon o zpracování osobních údajů, a to ve vztahu k úkolům policie zejména v části první hlavě III.

[91] Judikatura správních soudů pak výkladem dovodila požadavky, jejichž cílem je především dodržování zásady minimalizace zpracování osobních údajů [srov. čl. 4 odst. 1 písm. c) směrnice 2016/680] a přiměřenosti zásahu do práv subjektů údajů – zejména povinnost policie před přistoupením ke zpracování osobních údajů zohlednit mimo jiné dosavadní trestnou činnost pachatele, typovou i individuální závažnost trestné činnosti, v souvislosti s níž má dojít k odběru vzorku, i osobu pachatele včetně jeho věku (viz zejména rozsudky NSS ze dne 18. 5. 2022, č. j. 5 As 254/2019-49 a č. j. 5 As 241/2019-46, či ze dne 2. 4. 2020, č. j. 2 As 164/2019-30, č. 4018/2020 Sb. NSS, a na ně navazující další judikaturu, např. rozsudky NSS ze dne 28. 11. 2022, č. j. 10 As 300/2022-20, ze dne 10. 8. 2023, č. j. 2 As 115/2023-38, ze dne 15. 6. 2023, č. j. 2 As 252/2021-25, rozsudek ze dne 21. 11. 2025, č. j. 21 As 121/2025-36, ze dne 30. 1. 2026, č. j. 5 As 161/2022-30, či ze dne 26. 2. 2026, č. j. 2 As 173/2021-35, z rozhodovací praxe krajských soudů srov. např. rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 1. 4. 2025, č. j. 31 A 66/2024-63, Krajského soudu v Praze ze dne 4. 7. 2024, č. j. 51 A 96/2023-52, Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 12. 2022, č. j. 55 A 59/2022-113, či Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 20. 2. 2024, č. j. 65 A 91/2023-61). Obdobná kritéria považuje při hodnocení, zda je zpracování osobních údajů (zcela) nezbytné, za podstatná též judikatura Soudního dvora (srov. bod 84 rozsudku ve věci C-57/23, či bod 132 rozsudku ve věci C-205/21).

[92] Ve vztahu k judikatuře správních soudů zároveň pátý senát v návaznosti na výslovný požadavek Soudního dvora v rozsudku ve věci C-57/23 ohledně možnosti podřazení judikatury (soudního výkladu) pod pojem „právo členského státu“ shledal, že judikatura českých správních soudů splňuje kritéria dostupnosti a dostatečné předvídatelnosti.

pokračování

K posledně zmíněnému kritériu pak i s odkazem na rozhodovací činnost ESLP připomněl, že předvídatelnost práva nemůže být absolutní, neboť bez jisté míry neurčitosti by právo nebylo schopno reagovat na měnící se společenskou situaci. Srovnal úpravu v zákoně o policii rovněž s nařízením GDPR, jehož způsob regulace ochrany osobních údajů (byť přímo nedopadá na odebírání ani uchovávání biometrických či genetických údajů dle § 65 zákona o Policii ČR) je taktéž poměrně obecný, postavený na povinnosti každého správce osobních údajů dodržovat zásady zákonnosti, korektnosti a transparentnosti, účelového omezení, minimalizace údajů, přesnosti, omezení uložení a integrity a důvěrnosti. Česká právní úprava je dle pátého senátu zcela jasná, pokud jde o vymezení případů, kdy je provedení identifikačních úkonů podle § 65 odst. 1 zákona o policii myslitelné. Nelze předem s absolutní jistotou určit, v jakých případech bude zpracování osobních údajů nezbytné, jsou však známa kritéria, na jejichž základě se potřebnost zpracování v individuálních případech posuzuje. Nad míru podrobná pravidla by vedla k rigiditě regulace a nedostatečnému prostoru pro zvážení individuálních okolností každého případu a v konečném důsledku paradoxně ke zpracování údajů nepotřebných či naopak nezpracování údajů, které jsou pro plnění úkolů policie nezbytné.

[93] Nejvyšší správní soud nemá v nyní projednávané věci žádný důvod se od těchto závěrů odchýlit. Nad rámec uvedeného se nicméně dále vyjádří k některým dalším otázkám, jimiž se pátý senát vzhledem k vymezenému předmětu řízení neměl zapotřebí blíže zabývat.

[94] Na tomto místě jde v první řadě o druhou odpověď Soudního dvora ve věci C-57/23 týkající se míry rozlišování mezi jednotlivými subjekty osobních údajů. Již v rozsudku ve věci C-205/21 (viz body 128–135) Soudní dvůr konstatoval, že pojem „úmyslný trestný čin stíhaný z úřední povinnosti“ je obzvláště obecný a může se vztahovat na velké množství trestných činů bez ohledu na jejich povahu a závažnost, což může vést k nediferencovanému a generalizovanému shromažďování biometrických a genetických údajů většiny obviněných. Proto vnitrostátní právní úprava, která stanoví *systematické shromažďování* biometrických a genetických údajů *každého obviněného z úmyslného trestného činu* stíhaného z úřední povinnosti, je v zásadě v rozporu s požadavkem uvedeným v čl. 10 směrnice 2016/680, podle kterého musí být zpracování zvláštních kategorií údajů uvedených v tomto článku povoleno „pouze tehdy, pokud je zcela nezbytné“. Jinak řečeno, pouhá skutečnost, že je osobě sděleno obvinění z úmyslného trestného činu stíhaného z úřední povinnosti, nemůže být považována za skutečnost, která sama o sobě umožňuje předpokládat, že shromažďování biometrických a genetických údajů je zcela nezbytné s ohledem na cíle, které sleduje, a s ohledem na porušení základních práv, zejména práva na respektování soukromého života a ochrany osobních údajů. Vnitrostátní právní úprava tudíž musí umožňovat posouzení naprosté nezbytnosti shromažďování biometrických a genetických údajů se zohledněním všech relevantních skutečností, jako jsou zejména povaha a závažnost údajného trestného činu, pro který je sděleno obvinění, konkrétní okolnosti tohoto trestného činu, případná souvislost uvedeného trestného činu s jinými probíhajícími řízeními, předcházejícími soudnímu řízení, anebo individuální profil dotčené osoby.

[95] Česká právní úprava tento eurokonformní výklad umožňuje. Jak zdůraznil též Soudní dvůr v rozsudku ve věci C-57/23 (viz bod 89), policii *přiznává pouze možnost* odebírat biometrické a genetické a další identifikační údaje u osob obviněných nebo podezřelých ze spáchání úmyslného trestného činu. Zároveň česká právní úprava (jak je vykládána

vnitrostátními soudy) neumožňuje systematické shromažďování osobních údajů nebo shromažďování prováděné v rozporu zejména se zásadou minimalizace či (naprostě) nezbytnosti zpracování údajů, neboť definuje dostatečně přesným způsobem cíle a účely takového zpracování osobních údajů (viz výše rozsudek pátého senátu č. j. 5 As 327/2022-48), a zároveň při zachování záruk subjektu údajů předpokládá zohlednění všech okolností rozhodných pro striktní posouzení (naprostě) nezbytnosti zpracování osobních údajů.

[96] Jak k tomu příležitostně uvedl pátý senát v rozsudku č. j. 5 As 327/2022-48, „*správním soudům nic nebrání za nezákonný zásah považovat pouze zpracování biometrických údajů pro nesplnění podmínky ‚naprosté nezbytnosti‘ zpracování a ve vztahu ke zpracování ostatních osobních údajů žalobu zamítnout. Stejně tak policejní orgán může přistoupit k provedení jednotlivých identifikačních úkonů, není nucen tak činit paušálně ani získávat všechny osobní údaje, o nichž § 65 zákona o policii pojednává (...). S podmínkou naprosté nezbytnosti by naopak byla v rozporu právní úprava vyžadující systematické shromažďování biometrických a genetických údajů každého obviněného z úmyslného trestného činu, tj. bez možnosti zvážení naprosté nezbytnosti zpracování (viz blíže bod 135 rozsudku ve věci C-205/21). Nejvyšší správní soud upozorňuje, že relativně vysoká obecnost účelu zpracování stanoveného v § 65 odst. 1 zákona o policii implikuje v případě citlivých údajů potřebu o to přísnějšího posouzení, zda jsou dány specifické okolnosti svědčící o ‚naprosté nezbytnosti zpracování‘, tj. zejména, zda účelu zpracování nelze dosáhnout prostřednictvím jiných kategorií údajů než těch vyjmenovaných v čl. 10 směrnice 2016/680 (přiměřeně srov. bod 82 rozsudku ve věci C-57/23 či bod 127 rozsudku ve věci C-205/21).“*

[97] V návaznosti na výslovný požadavek Soudního dvora v bodě 74 rozsudku ve věci C-57/23 Nejvyšší správní soud dále uvádí, že ohledně zpracovávání osobních údajů pro účely budoucí identifikace není důvodu pro rozlišování mezi osobou obviněnou ze spáchání úmyslného trestného činu a osobou, které bylo sděleno podezření pro spáchání takového trestného činu [viz § 65 odst. 1 písm. a) zákona o policii]. Dle znění tohoto ustanovení totiž posledně označeným subjektem trestního řízení není míněna každá osoba podezřelá ze spáchání trestného činu, ale pouze osoba, s níž je vedeno zkrácené přípravné řízení dle § 179a a násl. trestního řádu. Souslovím „*sděleno podezření*“ v textu § 65 odst. 1 písm. a) zákona o policii se totiž má jednoznačně na mysli toliko úkon dle § 179b odst. 3 trestního řádu [čemuž odpovídá i skutečnost, že v zákoně o policii na toto ustanovení odkazuje právně nezávazná poznámka pod čarou 18)]. Podle § 179b odst. 2 trestního řádu má podezřelý ve zkráceném přípravném řízení stejná práva jako obviněný. Zkrácené přípravné řízení pak lze s touto osobou (nebyla-li přistižena při činu nebo bezprostředně poté) vést pouze tehdy, pokud byly zjištěny skutečnosti, jinak odůvodňující zahájení trestního stíhání, tedy odůvodněné skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin a že jej spáchala určitá osoba (§ 179a odst. 1, § 160 trestního řádu). Postavení obviněného a osoby, které bylo sděleno podezření, v systému trestního řízení lze tudíž považovat za obdobné. Tyto osoby tedy spadají do kategorie *osob, u nichž existují závažné důvody se domnívat, že spáchaly trestný čin nebo se jej chystají spáchat* [čl. 6 písm. a) směrnice 2016/680]. Zákonem vymezený účel zpracovávání jejich identifikačních údajů pak mezi nimi nevyžaduje rozlišování.

[98] Nejvyšší správní soud se konečně zabýval i třetí odpovědí Soudního dvora ve věci C-57/23. Jak plyne z odůvodnění napadeného rozsudku, městský soud vyhodnotil

pokračování

provedení (všech) identifikačních úkonů policií jako nezákonný zásah. Přestože není patrné, že by po jejich provedení došlo k zásadní změně poměrů, které by *při prospektivním pohledu* mohly další uchovávání původně nezákonně získaných osobních údajů ospravedlnit (lze si představit situaci, kdy např. dotyčná osoba bude později obviněna ze spáchání relevantního úmyslného trestného činu a dojde tak ke vzniku podmínek odůvodňujících provedení identifikačních úkonů; v takovém případě by zřejmě bylo jednak nevhodné, jednak zbytečně zatěžující dotyčnou osobu, aby policie původně získané identifikační údaje vymazala a obratem dotyčnou osobu vyzvala k podstoupení nových věcně totožných identifikačních úkonů), a městský soud tak mohl s ohledem na § 87 odst. 2 s. ř. s. bez dalšího přistoupit k formulaci zákazového a případně příkazového výroku, zabýval se i samotnou otázkou jejich uchovávání. A i ve vztahu k problematice uchovávání získaných identifikačních údajů dospěl k závěru o nedostatečnosti právní úpravy.

[99] Ani s tímto závěrem ovšem Nejvyšší správní soud nesouhlasí. V první řadě zde uvádí, že Ústavní soud se ve věci sp. zn. Pl. ÚS 7/18 z důvodu nedostatku aktivní legitimace navrhovatele nezabýval přezkumem ústavnosti § 65 odst. 5 zákona o policii a návrh v tomto rozsahu odmítl.

[100] Nejvyšší správní soud se pak otázkou dostatečnosti právní úpravy uchovávání získaných identifikačních údajů dříve přímo nezabýval. Přesto lze např. z rozsudků č. j. 5 As 254/2019-49, body 17 a 18, a č. j. 5 As 241/2019-46, body 18 a 19, dovodit, že v případě *ex post* žádosti o výmaz osobních údajů má příslušný orgán provést test přiměřenosti a v jeho rámci zejména zohlednit dobu, která od spáchání trestného činu uběhla, stejně jako další chování pachatele.

[101] V nyní projednávané věci Nejvyšší správní soud učinil časové hledisko uchovávání získaných identifikačních údajů předmětem předběžných otázek předložených Soudnímu dvoru. V návaznosti na jeho třetí odpověď v rozsudku ve věci C-57/23 pak shledal, že česká právní úprava i v tomto blíže specifikovaném rozsahu *odpovídá* požadavkům směrnice 2016/680 plynoucím zejména z jejích čl. 4 odst. 1 písm. e) a čl. 5 ve spojení s čl. 10.

[102] Česká právní úprava nestanoví maximální časový limit pro uchovávání získaných identifikačních údajů. To samo o sobě není v rozporu s unijní úpravou, neboť ta po členských státech nevyžaduje povinnost stanovit absolutní časové limity, po jejichž uplynutí by osobní údaje musely být automaticky vymazány, ani pro uchovávání zvláštních kategorií (citlivých) osobních údajů (viz bod 101 rozsudku ve věci C-57/23, či bod 52 rozsudku ve věci C-118/22, čl. 5 směrnice 2016/680). Časové omezení uchovávání získaných identifikačních údajů je na vnitrostátní úrovni upraveno zejména prostřednictvím kombinace ustanovení § 65 odst. 5 (a zrcadlově § 79 odst. 2) a § 82 zákona o policii. Podle prvního z uvedených ustanovení (vzhledem ke dni vyhlášení napadeného rozsudku městského soudu ve znění účinném do 27. 6. 2022) policie osobní údaje získané podle odstavce 1 *zlikviduje, jakmile jejich zpracovávání není nezbytné* pro vyjmenované legitimní účely. Podle § 82 odst. 1 zákona o policii pak policie *nejméně jednou za 3 roky prověří, jsou-li* osobní údaje zpracovávány pro účely uvedené v § 79 odst. 1 *nadále potřebné* pro plnění jejích úkolů v této oblasti.

[103] Takto koncipovaná norma je z hlediska třetí odpovědi Soudního dvora ve věci C-57/23 dostačující. V první řadě stanoví pro policii nejdéle tříletou lhůtu

pro pravidelný přezkum potřebnosti dalšího zpracovávání získaných identifikačních údajů pro stanovené cíle a účely, čímž formálně vyhovuje čl. 5 směrnice 2016/680. Délku této lhůty Nejvyšší správní soud hodnotí jako přiměřenou. V tomto ohledu vzal v úvahu, že právě tříletou délkou zákonodárce přisuzuje nejobecnějším lhůtám či dobám v soukromém i veřejném právu – např. obecné promlčecí lhůtě v civilních vztazích (§ 629 odst. 1 občanského zákoníku), lhůtě pro stanovení daně (§ 148 odst. 1 daňového řádu) či základní době promlčení trestní odpovědnosti [§ 34 odst. 1 písm. e) trestního zákoníku] apod. Daná lhůta dále zohledňuje faktickou splnitelnost uložené povinnosti. Prověřování potřebnosti dalšího zpracovávání osobních údajů z povahy věci zajisté nemá být bezduchou činností, ale naopak činností s určitou administrativní, personální a časovou náročností. Stanovení příliš krátké lhůty, kterou by s ohledem na počet uchovávaných vzorků a údajů nebylo reálně plnit ani při vynaložení rozpočtově přiměřených prostředků, by se nakonec mohlo jevit kontraproduktivní a vést k frustraci jak na straně dotčených subjektů údajů, tak na straně příslušných orgánů státní správy. V tomto ohledu shledává kasační soud podstatným, že lhůta je nastavena pružně a nevylučuje, aby v tříletém intervalu došlo i bez existence nových relevantních okolností k častějšímu než pouze jedinému přezkoumání potřebnosti dalšího zpracovávání osobních údajů. A klíčovou skutečností je v daném ohledu povinnost plynoucí z § 65 odst. 5 zákona o policii, totiž reagovat i na změnu okolností a získané identifikační údaje zlikvidovat (vymazat), *jakmile jejich zpracovávání není nezbytné* pro stanovené cíle a účely. Nad rámec uvedeného je pak zásadním korekčním prvkem na straně subjektů údajů zakotvení práva žádat, a to i opakovaně, o výmaz uchovávaných osobních údajů (viz níže).

[104] Popsané nastavení dle Nejvyššího správního soudu vyjadřuje spravedlivou rovnováhu mezi dotčenými protichůdnými veřejnými a soukromými zájmy, tedy mezi zájmem státu na co nejefektivnějším fungování databáze pro stanovené legitimní cíle a účely (což lze ideálně dosáhnout uchováváním maximálního množství informací o maximálním počtu subjektů údajů po maximální možné dobu) a zájmem jednotlivců na jejich informačním sebeurčení a respektování jejich soukromého života (což lze naopak ideálně dosáhnout tehdy, pokud identifikační údaje osob nebudou nijak shromažďovány).

[105] Pokud jde o samotný obsah prověřování nezbytnosti dalšího uchovávání získaných identifikačních údajů ve smyslu § 65 odst. 5 a § 82 odst. 1 zákona o policii, je zřejmé, že policie (popř. posléze správní soud) musí hodnotit obdobné okolnosti jako při zvažování, zda vůbec provede identifikační úkony dle § 65 odst. 1 téhož zákona. Přitom zjišťuje, zda nepřistoupily nové relevantní okolnosti způsobilé ovlivnit obecně zmírňující účinky plynutí času vedoucí k postupnému slábnutí důvodů vedoucích původně k získání identifikačních údajů dané osoby. V tomto ohledu tak musí vedle dosavadní délky uchovávání posuzovat povahu a závažnost trestného činu, který vedl k obvinění či odsouzení, případný zvláštní kontext, v němž byl tento trestný čin spáchán, jeho případnou souvislost s jinými probíhajícími řízeními a nepochybně také profil dané osoby (viz bod 67 rozsudku Soudního dvora ve věci C-118/22; srov. též např. v mezidobí vydaný rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2026, č. j. 2 As 173/2021-35, bod 35). Při řádném a striktním zohlednění těchto okolností pak podmínku *naproste nezbytnosti* dalšího uchovávání ve smyslu čl. 10 směrnice 2016/680 splňuje i uchovávání biometrických a genetických údajů (viz bod 67 rozsudku Soudního dvora ve věci C-118/22).

pokračování

[106] Požadavek naprosté nezbytnosti uchovávání identifikačních údajů přitom může být *v konkrétním případě* naplněn i po velmi dlouhou dobu. Dle Soudního dvora ostatně nelze vyloučit uchovávání biometrických a genetických údajů osob, které již byly pravomocně odsouzeny, až do jejich smrti, a to „zejména proto, aby bylo možné ověřit jejich případnou účast na jiných trestných činech, a tedy stíhat a odsoudit pachatele těchto trestných činů. Je totiž třeba vzít v úvahu význam tohoto typu údajů pro trestní vyšetřování, a to i mnoho let poté, co byly skutky spáchány, zejména pokud se jedná o závažné trestné činy (v tomto smyslu viz ESLP, 13. února 2020, *Gaughran v. Spojené království*, CE:ECHR:2020:0213JUD004524515, bod 93)“ (viz bod 66 rozsudku ve věci C-118/22).

[107] Odkázal-li Soudní dvůr na rozsudek *Gaughran v. Spojené království* (stížnost č. 45245/15), nutno uvést, že ESLP v něm v návaznosti na svou dlouhodobou judikaturu zdůraznil, že v případě předem časově neohrazeného uchovávání identifikačních údajů musí mít subjekt údajů k dispozici účinné záruky práv, délka uchovávání osobních údajů musí odpovídat závažnosti spáchaného trestného činu, musí být zohledněna nezbytnost dalšího uchovávání osobních údajů a subjekt údajů musí být umožněno žádat o výmaz údajů, pokud se jejich další uchovávání nejeví nezbytné s ohledem na povahu trestného činu, věk dané osoby, dobu, která již uplynula, a současnou osobnost (osobnostní profil) dotyčného, přičemž tento přezkum nesmí být pouze hypotetický.

[108] Ze zmiňované dřívější judikatury ESLP (srov. např. rozsudky ze dne 2. 6. 2020, *Trajkovski a Chipovski proti Severní Makedonii*, stížnosti č. 53205/13 a č. 63320/13, ze dne 22. 6. 2017, *Aycaguer proti Francii*, stížnost č. 8806/12, ze dne 4. 6. 2013, *Antonio Peruzzo a Uwe Martens proti Německu*, stížnosti č. 7841/08 a č. 57900/12 a ze dne 4. 12. 2008, *S. a Marper proti Spojenému království*, stížnosti č. 30562/04 a č. 30566/04) plyne, že tyto významné faktory, včetně síly podezření (*strength of the suspicion*) v případě, kdy domnělý pachatel nebyl ze spáchání trestného činu usvědčen, hrají roli z hlediska posuzování přiměřenosti jakéhokoli uchovávání získaných identifikačních údajů.

[109] Česká právní úprava, jak je vykládána dostupnou a dostatečně předvídatelnou judikaturou, předpokládá hodnocení všech těchto faktorů v rámci posuzování, zda je zpracovávání (a tedy i další uchovávání) získaných identifikačních údajů (zcela) nezbytné. Lze z ní dovodit povinnost policie nejen k pravidelnému přezkumu v přiměřené lhůtě, ale též povinnost provést aktualizaci hodnocení nezbytnosti v návaznosti na změny rozhodných poměrů (v této souvislosti srov. též informační povinnosti plynoucí z § 82 odst. 3 zákona o policii ve znění účinném do 31. 7. 2025, nyní jde o odst. 2), např. na relevantní „změny trestněprávního statusu subjektu údajů“ (srov. body 103, 106 rozsudku Soudního dvora ve věci C-57/23, které akcentují zejména situaci skončení trestního stíhání bez shledání viny pachatele; srov. však též např. bod 61 rozsudku ve věci C-118/22 ohledně vztahu mezi uchováváním identifikačních údajů a institutem zahlazení odsouzení, resp. existencí záznamu v rejstříku trestů). A co je podstatné, stanoví povinnost tyto údaje vymazat, není-li již jejich uchovávání nadále (zcela) nezbytné pro sledované účely.

[110] Pokud pak jde o záruky práv subjektů údajů, resp. povinnosti tyto záruky poskytnout, nutno v první řadě poukázat na závěr Ústavního soudu o jejich dostatečnosti (byť ve vztahu k předvolání či výzvě k podstoupení identifikačních úkonů; viz nálezn. sp. zn. Pl. ÚS 7/18, bod 78). Ve shodě s pátým senátem (č. j. 5 As 327/2022) pak lze

poukázat na pravidla uvedená v § 79 a násl. zákona o policii, a dále na skutečnost, že další zásady a pravidla pro zpracování osobních údajů blíže rozvádí zákon o zpracování osobních údajů, a to ve vztahu k úkolům policie zejména v části první hlavě III. Tento zákon mimo jiné upravuje právo subjektu údajů na přístup k osobním údajům, právo na opravu, omezení zpracování nebo výmaz osobních údajů, možnost požádat Úřad pro ochranu osobních údajů o ověření zákonnosti zpracování osobních údajů, možnost podat tomuto úřadu stížnost a předpokládá i soudní ochranu. S odkazem na argumentaci uvedenou výše zde postačí uvést, že právě kombinace možnosti subjektu údajů žádat o výmaz uchovávaných osobních údajů dle § 29 zákona o zpracování osobních údajů s následným soudním přezkumem významným způsobem doplňuje shora popsany mechanismus prověřování délky uchovávání identifikačních údajů prováděného z úřední povinnosti. Vedle toho zákon o zpracování osobních údajů ukládá povinnosti spravujícímu orgánu, jakož i případnému zpracovateli, a to zejména povinnosti technické, organizační, evidenční zajišťující s přihlédnutím k povaze, rozsahu, okolnostem, účelům a rizikům zpracování osobních údajů plnění zákonem stanovených zásad ochrany osobních údajů.

[111] Městský soud v bodě 37 napadeného rozsudku konstatoval, že „není přesvědčen“ o účinnosti těchto procesních prostředků, neboť hmotněprávní úprava je příliš vágní. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že v první řadě je zcela podstatné, že právní úprava vůbec popsané záruky a procesní prostředky subjektům údajů poskytuje (srov. situaci subjektů údajů např. ve věcech ESLP *Aycaguer proti Francii* či *S. a Marper proti Spojenému království*). Kasační soud dále v návaznosti na rozsudek Soudního dvora ve věci C-57/23 již výše vysvětlil, že vnitrostátní právní úprava, jak je vykládána předvídatelnou a dostupnou judikaturou, je dostačujícím základem pro zpracovávání identifikačních údajů. Její tvrzená vágnost tudíž není relevantním argumentem ve prospěch závěru o neúčinnosti procesních záruk ochrany subjektů údajů. Je zjevné, že vzhledem k protichůdným veřejným a soukromým zájmům je daná oblast potenciálním generátorem sporů. Právní úprava však předpokládá formy jejich řešení včetně soudní ochrany. Již dříve proběhnuvší spory prokazují funkčnost soudní ochrany (viz výčet vnitrostátní judikatury výše). Z této judikatury přitom mimo jiné plyne, že dohled a dozor v dané oblasti není lhostejný ani Úřadu pro ochranu osobních údajů [viz např. soudní řízení před NSS ve věcech sp. zn. 4 As 168/2013, sp. zn. 8 As 134/2016 či sp. zn. 2 As 164/2019, či vyjádření úřadu uvedené v části IV. d) nálezů Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 7/18].

[112] Vzhledem k závěru o dostatečnosti aplikovatelné právní úpravy dále zůstala mimoběžnou argumentace městského soudu, že nedostatky zákona nemohou zhojit ani veřejnosti nedostupné vnitřní předpisy policie. Je zřejmé, že vzhledem k povaze a složitosti dané problematiky policie zpracovávání identifikačních údajů reguluje též interními akty řízení. Jejich vydání ostatně předpokládá např. § 32 zákona o zpracování osobních údajů. Jak však zdůraznil Soudní dvůr ve věci C-57/23, postup podle takovýchto interních předpisů nemá automaticky za následek nezákonnost zpracování osobních údajů. V případě soudního sporu ovšem musí policie nezávisle na těchto interních předpisech prokázat, že postupovala v souladu se zákonem (body 104, 105 uvedeného rozsudku). Tomuto přístupu k interním aktům řízení odpovídá i dlouhodobá judikatura Nejvyššího správního soudu (viz namátkově např. rozsudky ze dne 25. 11. 2022, č. j. 10 Afs 513/2021-48, č. 4427/2023 Sb. NSS, či ze dne 31. 1. 2023, č. j. 10 Afs 199/2020-62). Ostatně i v oblasti zpracovávání identifikačních údajů soudy běžně

pokračování

zkoumají obsah a zákonnost interních předpisů policie (ve formě pokynů policejního prezidenta, viz např. bod 24 rozsudku NSS ze dne 19. 4. 2018, č. j. 3 As 335/2017-33). V nyní projednávané věci tak městský soud neučinil, vzhledem k obsahu žaloby však není patrná nezbytnost takového kroku.

[113] Lze tedy uzavřít, že provedení identifikačních úkonů a s tím spojený důsledek spočívající v uchovávání takto získaných identifikačních údajů žalobce nelze v projednávané věci považovat za nezákonné z toho důvodu, že by pro takové zpracovávání osobních údajů chyběl dostatečně určitý právní základ, resp. oprávněný důvod.

VI.c) K otázce přiměřenosti zásahu

[114] Nedostatečnost právní úpravy však nebyla jediným důvodem, pro nějž městský soud vyhověl žalobě. V napadeném rozsudku uvedl, že stěžovatel byl povinen zvážit proporcionalitu potenciálního zásahu do žalobcova práva na informační sebeurčení. Zejména měl hodnotit, zda existuje riziko, že právě žalobce bude v budoucnu páchat trestnou činnost, u níž bude možné využít uchovávané údaje. Stěžovatel však za stěžejní považoval pouze kritérium subjektivní stránky trestného činu s tím, že o likvidaci získaných osobních údajů by mělo být rozhodováno na základě výsledku trestního řízení. Městský soud tudíž shledal, že stěžovatel zásah z hlediska jeho proporcionality do práv žalobce nehodnotil. Následně tak učinil sám. Dospěl přitom k závěru, že ve vztahu ke konkrétním okolnostem případu a povaze žalobcem spáchané trestné činnosti nebyl zásah přiměřený, a to i z hlediska délky uchovávání získaných identifikačních údajů.

[115] S tímto závěrem stěžovatel nesouhlasil. Namítl, že všechny judikaturou stanovené podmínky pro vyhodnocení zásahu jako přiměřeného byly splněny. Poukázal též na nesrozumitelnost a vnitřní rozpornost odůvodnění napadeného rozsudku.

[116] Nejvyšší správní soud se ohledně samotného hodnocení přiměřenosti zásahu ztotožnil se závěry městského soudu. Pokud jde o tvrzenou nepřezkoumatelnost, nutno uvést, že v určitých ohledech (viz níže) příslušné pasáže odůvodnění napadeného rozsudku trpí jistou nepřesností, popř. se některé úvahy městskému soudu nepodařilo vyjádřit zcela precizně, nelze však hovořit o tak intenzivních nedostatcích odůvodnění, jež by měly za následek nesrozumitelnost či vnitřní rozpornost rozsudku. Z napadeného rozsudku je dostatečně zřejmé, jak městský soud o věci uvažil a které právní a skutkové okolnosti vzal v potaz.

[117] Na tomto místě je nejprve vhodné uvést, jakým způsobem přesně přistoupila k posouzení či hodnocení přiměřenosti svého postupu sama policie.

[118] Z formuláře *Žádost o provedení identifikačních úkonů* ze dne 13. 1. 2016 není patrné, že by orgán policie nějakým způsobem zvažoval okolnosti rozhodné z hlediska proporcionality zásahu, nesouhlasným námitkám žalobce pouze bez dalšího nevyhověl s odkazem na § 65 odst. 1 zákona o policii.

[119] V následném *sdělení* ke zpracování osobních údajů ze dne 2. 3. 2016 adresovaném žalobci dle § 83 odst. 1 zákona o policii, ve znění účinném do 24. 4. 2019, stěžovatel ve vztahu k případným okolnostem rozhodným pro posouzení proporcionality zásahu

konstatoval, že akceptovatelnou míru přiměřenosti stanovil již zákonodárce. Je tak ospravedlnitelné provádění identifikačních úkonů u všech úmyslných trestných činů a taxativně vyjmenovaných osob a rozhodování o likvidaci takto získaných osobních údajů na základě pravomocného výsledku trestního řízení. Stěžejní je subjektivní stránka trestné činnosti. Poukázal též na to, že statistiky páchaní trestné činnosti ukazují na zvýšenou pravděpodobnost recidivy (i nestejnorodé) pachatelů úmyslných trestných činů.

[120] Na těchto závěrech stěžovatel setrval i v relativně obsáhlém *vyjádření k žalobě* ze dne 24. 3. 2016. Nad rámec pouze dodal, že žalobcem spáchanou trestnou činnost nelze bagatelizovat. Žalobce porušil právem chráněný zájem na dodržování pravidel při poskytování státních dotací, přičemž měla vzniknout škoda ve výši 4 500 000 Kč. Získaný důkazní materiál lze využít i při odhalování a vyšetřování hospodářské trestné činnosti.

[121] K přiměřenosti svého postupu se stěžovatel dále vyslovil ve *vyjádření* ze dne 19. 6. 2022. Uvedl, že v průběhu řízení o zásahové žalobě bylo rozsudkem Městského soudu v Praze pravomocně ukončeno trestní řízení, v jehož rámci došlo k provedení identifikačních úkonů, přičemž žalobce byl uznán vinným. Žalobcovu ústavní stížnost Ústavní soud odmítl. Vzhledem k odsouzení žalobce stěžovatel opětovně vyhodnotil zákonnost, nezbytnost a přiměřenost zpracování osobních údajů žalobce. Trestný čin, z něhož byl žalobce obviněn, lze zařadit mezi majetkové trestné činy. Jde o poškozující trestný čin, neboť v jeho důsledku dochází ke vzniku škody na cizím majetku. Z pohledu stupně závažnosti má zásadní význam výše škody. Pokud jde o objektivní stránku, přistupuje ke způsobení škody porušení povinnosti opatrovat nebo spravovat cizí majetek. Žalobce byl obviněn ze spáchání trestného činu v kvalifikované skutkové podstatě spočívající ve způsobení značné škody (dosahující v tehdejší znění trestního zákoníku částky nejméně 500 000 Kč). Spodní hranice trestní sazby činila u tohoto trestného činu šest měsíců, horní pět let; případně šlo uložit peněžitý trest. V daném případě spolupachatelé způsobili škodu těsně pod hranici částky 5 000 000 Kč, označovanou dle tehdejšího znění trestního zákoníku za škodu velkého rozsahu. V takovém případě by se na žalobce vztahovala sazba trestu odnětí svobody od dvou do osmi let. Stěžovatel dále uvedl, že vysokou pravděpodobnost recidivy pachatelů úmyslných trestných činů potvrdila také rozsáhlá kazuistika, kterou policie provedla v roce 2019. Byly shledány desítky případů, v nichž byly pachatelům obviněným z majetkových či hospodářských trestných činů, případě bagatelních trestných činů (např. zanedbání povinné výživy), provedeny identifikační úkony, díky čemuž byly následně objasněny mnohem závažnější trestné činy těchto pachatelů včetně trestného činu vraždy. K projednávané věci doplnil, že oproti posouzení přiměřenosti zásahu v době provedení identifikačních úkonů přistoupil při hodnocení nezbytnosti dalšího zpracovávání identifikačních údajů další významný aspekt, kterým je pravomocné odsouzení také za spáchání trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby, a to též v kvalifikovaných skutkových podstatách. Tento trestný čin vyjadřuje závažné protispolečenské jednání. Úřední osoba je, jako speciální subjekt z hlediska skutkové podstaty, veřejností považována za osobu s určitými morálními zásadami a vzhledem ke svěřeným kompetencím se od ní očekává dodržování právních norem bez jakýchkoli excesů. Při posouzení nezbytnosti dalšího zpracování osobních údajů žalobce je pak nutné vzít v úvahu též skutečnosti o dalších protiprávních jednáních žalobce plynoucí ze záznamů v policejních informačních systémech. Policie tak eviduje řízení vedené od roku

pokračování

2009, kdy se žalobce jako řidič motorového vozidla odmítl při kontrole podrobit dechové zkoušce na přítomnost alkoholu v dechu a následně odmítl i odběr krve ke zjištění alkoholu v krvi. Dále eviduje řízení z roku 2014 a dvě řízení z roku 2019 (zde byly skutky spáchány v rozmezí jednoho měsíce), v nichž bylo předmětem řízení motorového vozidla v době, kdy nebyl držitelem platného řidičského oprávnění z důvodu jeho blokace. Všechna přestupková jednání byla postoupena k projednání příslušnému městskému úřadu. Jejich výsledkem bylo, že v období let 2010 až 2021 byl žalobci čtyřikrát uložen zákaz řízení motorových vozidel. Z toho stěžovatel dovodil, že žalobce opakovaně nerespektuje právní normy. U žalobce tak je možné predikovat možné další protiprávní jednání, k jehož objasnění budou nezbytné shromážděné identifikační údaje žalobce.

[122] Při jednání městského soudu dne 23. 6. 2022 pověřený pracovník stěžovatele pouze odkázal na již dříve písemně uplatněnou argumentaci.

[123] Jak plyne z dosavadní, již výše zmiňované judikatury, naplnění formálních znaků uvedených v § 65 zákona o policii není jediným předpokladem pro zákonnost zpracovávání identifikačních údajů (viz např. rozsudek NSS č. j. 5 As 241/2019-46, bod 18). Má-li toto zpracovávání obstát, je nezbytné provést test proporcionality *stricto sensu* – policie či posléze soud musí zohlednit mimo jiné dosavadní trestnou činnost pachatele, typovou i individuální závažnost a povahu trestné činnosti, v souvislosti s níž má dojít k provedení identifikačních úkonů a uchovávání získaných identifikačních údajů, dobu, která od spáchání trestného činu uběhla, i osobu pachatele včetně jeho věku. Tyto konkrétní okolnosti „*musí podpořit závěr o tom, že opakování trestné činnosti naopak brozí či je lze očekávat a uchování vzorků DNA či jiných osobních údajů je pro posouzení této brozící trestné činnosti významné*“ (viz rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2020, č. j. 2 As 164/2019-30, č. 4018/2020 Sb. NSS).

[124] Je nepochybné, že z uvedených předpokladů vycházel i městský soud (srov. zejména body 25 až 27, 34 napadeného rozsudku). Ve shodě s nimi pak na konci bodu 27 akcentoval nezbytnost hodnocení, „*zda je v konkrétním žalobcově případě riziko, že žalobce bude v budoucnu páchat trestnou činnost, u které budou moct být využity uchovávané údaje*“. Právě toto zdůraznění je rozhodné pro pochopení přesného významu dalších částí odůvodnění napadeného rozsudku.

[125] Nejlépe to je seznatelné na následujícím bodě 28, jehož některé věty (vytržené ze zmiňovaného kontextu) stěžovatel činí spornými. V tomto bodě městský soud v první řadě shrnul, že policie při aplikaci § 65 zákona o policii vycházela z kritéria subjektivní stránky trestného činu s tím, že „*provádět identifikační úkony u všech úmyslných trestných činů a na základě výsledku trestního řízení rozhodovat o jejich likvidaci je tím nejlepším řešením*“. Nutno uvést, že toto vyhodnocení v zásadě přesně a po příslušném zobecnění vystihuje základní argumentační pozici, jak ji stěžovatel uváděl ještě ve vyjádření k žalobě ze dne 24. 3. 2016. Teprve v doplňujícím vyjádření ze dne 19. 6. 2022 se stěžovatel, pravděpodobně v návaznosti na judikaturu vzniklou v mezidobí, snažil popsat jednotlivé prvky rozhodné pro posouzení přiměřenosti zásahu. Ani v tomto podání však *konkrétně* neuvedl skutečnosti nasvědčující tomu, že právě v žalobcově případě by jeho identifikační údaje mohly fakticky posloužit účelu, pro nějž byly získány. Městský soud tudíž nepochybil, pokud tento závěr ve vztahu k obsahu vyjádření stěžovatele ze dne 19. 6. 2022 též vyslovil. Uvodil-li pak městský soud bod 28 napadeného rozsudku tím, že stěžovatel svůj

postup „*odůvodnil sice podrobně, ale poměrně obecně*“, vyjádřil tím poněkud neobratně právě skutečnost, že stěžovatel se nakonec v souhrnu vyjádřil k prvkům podstatným pro posouzení přiměřenosti zásahu, v klíčovém hledisku však setrval na přílišné míře obecnosti svého tvrzení. Právě z tohoto pohledu je třeba chápat též poslední větu bodu 28 tak, že stěžovatel nakonec předložil tvrzení týkající se možného posouzení proporcionality, ale fakticky „*zásah z hlediska jeho proporcionality do práv žalobce nehodnotil*“.

[126] Následně městský soud postupoval v souladu s judikaturou, hodnotil-li proporcionalitu postupu policie sám. Ani při tomto hodnocení ovšem neztrácel ze zřetele výše zdůrazněné hledisko existence konkrétního rizika, že žalobce bude v budoucnu páchat trestnou činnost, u které budou moci být využity uchovávané údaje. A právě toto hledisko měl coby „účel provedení a uchovávání identifikačních údajů“ na mysli, pokud v bodě 34 napadeného rozsudku konstatoval, že vůbec není jasné, jaký účel měl být „*v případě žalobce dosažen, ani jeho nezbytnost, zvláště pak pokud se jedná o odběr biologického materiálu*“, přičemž dodal, že tento účel nelze dovodit ze spisového materiálu ani z vyjádření stěžovatele, a uzavřel, že stěžovatel konkrétní argumenty svědčící o přiměřenosti zásahu do práv žalobce nepředložil. S tímto hodnocením se kasační soud plně ztotožnil.

[127] Městský soud se vedle toho zabýval typovou závažností žalobcem spáchané trestné činnosti, přičemž správně akcentoval členění trestné činnosti na přečiny, zločiny a zvláště závažné zločiny. Neopomněl přitom, že žalobce byl odsouzen i za spáchání zločinu zneužití pravomoci veřejného činitele (spáchaného ovšem v jednočinném souběhu s přečinem porušení povinnosti při správě cizího majetku). Konkrétní trestnou činnost žalobce pak i s ohledem na odsouzení pouze k podmíněnému trestu odnětí svobody vyhodnotil prizmatem posuzování (naprostě) nezbytnosti provedení identifikačních údajů jako méně závažnou. Současně správně odmítl tvrzení žalobce, že se dopustil pouze bagatelní trestné činnosti. Zohlednil, že žalobce nebyl v minulosti trestně stíhán, a vyhodnotil, že doplňující argumentace stěžovatele přestupkovým jednáním žalobce v celkovém kontextu neobstojí. S tímto názorem kasační soud v daném případě souhlasí, nutno však konstatovat, že obecně je možné při posuzování přiměřenosti nezbytnosti zpracovávání identifikačních údajů přihlížet i k páčání tohoto typu deliktů nižší závažnosti (viz např. rozsudek NSS č. j. 5 As 161/2022-30, bod 20). Městský soud též správně zdůraznil, že postup dle § 65 zákona o policii slouží legitimnímu cíli. Není tak důvodná námitka stěžovatele, že městský soud nedocenil ojedinělou povahu jeho činnosti. A konečně městský soud zcela v souladu s judikaturou nevyloučil možnost provedení identifikačních úkonů i v případě spáchání hospodářské či majetkové trestné činnosti (k trestné činnosti tzv. bílých límečků srov. např. rozsudek NSS č. j. 5 As 241/2019-46, bod 26, viz též bod 93 rozsudku Soudního dvora ve věci C-57/23), přičemž však dodal, že stěžovatel ve vztahu ke konkrétním okolnostem případu nevysvětlil, proč by postup policie měl být právě u žalobcem spáchané trestné činnosti přiměřený. I s tímto hodnocením NSS v projednávané věci souhlasí.

[128] S problematikou trestné činnosti spáchané žalobcem pak souvisí i závěr městského soudu, že z obsahu správního spisu není zřejmé, zda tyto trestné činy patří mezi trestné činy, u kterých pachatelé následně páchají takovou trestnou činnost, k jejímuž odhalení mohou napomoci v databázi uchovávané osobní údaje. Stěžovatel s tímto závěrem v kasační stížnosti vyjádřil nesouhlas a opakovaně poukázal na skutečnost, že u žalobce coby pachatele úmyslné trestné činnosti nelze vyloučit nestejnorodou recidivu. K této námitce je

pokračování

ovšem nutno zdůraznit, že logika věci je naprosto opačná: není třeba prokazovat, že u žalobce taková recidiva nehrozí, naopak je třeba osvědčit, že v jeho individuálním případě je pravděpodobné opakování či gradování trestné činnosti (viz rozsudky NSS č. j. 2 As 164/2019-30, bod 27, či č. j. 5 As 241/2019-46, bod 28). Stěžovatel však v řízení před soudy jen v obecné rovině odkazoval na statistiky či výzkumy, žádný z takových dokumentů nepředložil, pročež z nich soudy nemohly vycházet.

[129] Stěžovatel dále v kasační stížnosti brojil i proti závěru městského soudu o nepřiměřenosti délky uchovávání získaných identifikačních údajů žalobce. Zde je nutno v první řadě zopakovat, že pokud městský soud vyhodnotil provedení (všech) identifikačních úkonů stěžovatelem jako nezákonný zásah, tak mu bez přistoupení mimořádných okolností nezbývalo než bez dalšího přistoupit k formulaci zákazového a případně příkazového výroku dle § 87 odst. 2 s. ř. s. Poukázal-li na to, že stěžovatel získané identifikační údaje uchovává po dobu cca šesti a půl roku (resp. šest let v případě odebraného a posléze zlikvidovaného biologického vzorku), což je nepřiměřené, učinil tak v zásadě nadbytečně. Možno však každopádně konstatovat, že délka trvajících uchovávání zajisté nesnižovala důsledky nezákonně provedených identifikačních úkonů. *De facto* hypotetické hodnocení městského soudu za daných okolností (a bez ohledu na otázku zákonnosti samotného provedení identifikačních úkonů) ovšem nelze považovat za excesivní, a to zejména ve vztahu ke zvláštním kategoriím osobních údajů, pro jejichž zpracovávání platí podmínka naprosté nezbytnosti. K důvodům zmiňovaným městským soudem pak lze dodat, že v okamžiku rozhodování o žalobě již od spáchání trestné činnosti uplynulo téměř deset let. Tvrdil-li stěžovatel, že opakovaně prověřoval nezbytnost dalšího uchovávání identifikačních údajů žalobce, ničím takovou činnost neprokázal.

VII. Závěr a náklady řízení

[130] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru o důvodnosti kasační stížnosti. Proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadený rozsudek a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V dalším řízení, v němž je vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), městský soud v první řadě ověří, zda v mezidobí nedošlo k takovým změnám skutkových okolností, které by měly vliv na způsob jeho rozhodnutí (§ 87 odst. 1, 2 s. ř. s.). V souvislosti s tím se zároveň (v případné součinnosti s účastníky řízení) bude zabývat problematikou osoby žalovaného tak, aby jeho postup celkově odpovídal principům plynoucím z usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 9. 12. 2014, č. j. Nad 224/2014-53, č. 3196/2015 Sb. NSS. V tomto ohledu tedy minimálně nepřipustí, aby bez bližšího odůvodnění či procesních důsledků přetrval nesoulad mezi tím, jak osobu žalovaného vymezuje soud a jak ji dříve výslovně označil žalobce. Následně pak na základě relevantního skutkového a právního stavu rozhodne o celém předmětu žaloby. Přitom bude vycházet z toho, že česká právní úprava, jak je vykládána judikaturou správních soudů, dostatečným způsobem stanoví minimální podmínky zpracování osobních údajů získaných policií postupem dle § 65 zákona o policii a poskytuje vhodné záruky práv a svobod subjektům údajů. Za jinak nezměněných okolností není třeba, aby městský soud měnil hodnocení přiměřenosti tvrzeného zásahu, neboť v tomto rozsahu se kasační soud s jeho závěry vyjádřenými v nyní rušeném rozsudku ztotožnil.

[131] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud nerozhodoval vzhledem k § 110 odst. 3 větě první s. ř. s. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. dubna 2026

Tomáš Foltas
předseda senátu